

Fənn : 1904 Mikroiqtisadiyyat

1 Yüksək ixtisaslı işi yerinə yetirməyə imkan verən nəzəri və praktiki hazırlığın məcmusu adlanır:

- təhsilin səviyyəsi
- əsas kapital
- elmi- texniki tərəqqi
- insan kapitalı
- istehsal potensialı

2 İş qüvvəsinin istehlak dəyəri nədədir?

- əməyin keyfiyyətində
- əməyin miqdarında
- əmək məhsuldarlığında
- əməyin ictimai xarakterində
- iş qüvvəsinin izafi dəyər yaratmaq qabiliyyətində

3 Resurslara tələb asılı olur:

- bütün bu cavablar düzdür
- əvəzedici resursların qiymətlərindən
- həmin resursların köməyi ilə istehsal olunan məhsulun qiymətindən
- bütün sadalanan cavablar səhfdir
- həmin resursun qiymətindən

4 əməyin ödənilməsinin son hədd xərcləri:

- bu əlavə işçinin cəlb edilməsində əməyə ümumi xərclərin artımıdır
- bu məhsul istehsalı həcmiminin artımında məhsul vahidinə düşən sabit xərclərin artımıdır
- bu məhsul istehsalı həcmiminin artımında məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərin artımıdır
- bu ümumi və orta xərclər arasında fərkdir
- inhisarçı üçün mütləq qeyri-elastikdir

5 əməyin qiyməti artır, əgər:

- mövcud əmək növü vasitəsilə istehsal edilən əmtəyə tələb azalacaqsa
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti düşəcəksə
- mövcud əməyin son hədd məhsulunun həcmi azalırsa
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti qalxacaqsa
- mövcud əmək vasitəsilə istehsal olunan əmtəyə tələb artacaqsa

6 Tarazlı faiz dərəcəsi bərabərləşdirir

- yuxarıda göstərilənlərin hamısını
- pul kapitalına tələb və təklifi
- nominal və real faiz dərəcələrini
- xalis və ümumi investisiyaların həcmi
- istehlakı və yığıcı

7 Sabit kapital üsürləri aşağıdakılardır

- xammal və materiallar
- əmək vasitələri
- işçi qüvvəsi
- yuxarıda sadalananların hamısında
- əmək cisimləri

8 Dəyişən kapital üsürləri aşağıdakılardır:

- əmək vasitələri
- əmək cisimləri
- iş qüvvəsi
- yuxarıda sadalananların hamısında
- xammal və materiallar

9 Tarixən kapitalın ilk formaları olmuşdur:

- məhsuldar və əmtəə kapitalı
- tacir və məhsuldar kapital
- pul və məhsuldar kapital
- sələm və əmtəə kapitalı
- tacir və sələm kapitalı

10 Yeni əmtəə istehsalına kapital qoyuluşunda gözlənilən mənfəət norması -12% -dir. Hansı faiz dərəcəsində bu qoyuluşu etmək məqsədəuyğundur?

- 16%
- 10%
- 14%
- 12%
- 13%

11 Qısamüddətli dövrdə torpağın təklifi:

- tam qeyri-elastiklik
- mütləq elastiklik
- vahid elastiklə xarakterizə olunur
- azalır
- artır

12 Torpaqda təsərrüfatın aparılmasında iştirak etmirlər:

- torpaq sahibləri
- mzdlu işçilər
- icarədarlar – kapitalistlər
- bütün sadalananlar iştirak edir
- sənaye kapitalistləri

13 Torpağın qiyməti hansı amillərdən asılıdır?

- rentanın həcmi
- torpağa tələb və təklif
- bərc faizi dərəcəsi
- sadalanan amillərin heç biri ilə
- bu amillərin hamısından

14 Rentanı təbii qüvvələrin bəxşişi hesab edirdilər:

- merkantilistlər
- marksistlər
- fiziokratlar
- marcanalistlər
- keynsçilər

15 Differensial renta II əlaqədardır:

- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- torpaq üzərində mülkiyyətin formasındakı fərqlər ilə
- sahələrarası rəqabətlə

16 Differensial renta I əlaqədardır:

- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- torpaq üzərində mülkiyyətin fərqləri ilə
- sahələrarası rəqabətlə

17 əmək bazarında monopsonist rəqib firmaya nisbətən:

- yüksək əməkhaqqı ödəyəcək və az işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və həmin miqdarda da işçilər götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- çox əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və az işçilər də götürəcək

18 İstehsal amillərindən birinin qiymətinin artması nəticəsində bütün amillərə tələbin azalması göstərir:

- əvəzləmə effekti
- istehsal amilləri bazarında tarazlıq
- məhsul buraxılışı effekti
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- xərclərin minimallaşması

19 Faiz dərəcəsi ifadə edir:

- kapitalın natural formasını
- kapitalın həcmi
- kapitalın dəyərini
- kapitalın məhsuldar formasını
- kapitalın istehlak dəyərini

20 Kapitala investisiyaları həyata keçiriləcək, əgər:

- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olarsa
- faiz dərəcəsi azalarsa
- mənfəət norması çoxalarsa
- faiz dərəcəsi artarsa

- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olmasa

21 Sənayeləşdirmə dövründə torpağın hansı xüsusiyyəti daha üstün olmuşdu:

- faydalı qazıntıların olması
 su mənbələrinə yaxınlığı
 torpağın münbitliyi
 torpaq üzərində mülkiyyətin forması
 yerləşmə məkanı

22 Torpağa əlavə kapital qoyuluşları səbəb olur:

- mütləq rentanın yaranmasına
 differensial renta II yaranmasına
 differensial renta I yaranmasına
 sadalananların heç biri
 inhisar rentaya

23 Torpağın qiyməti.

- kapitallaşmış rentadan ibarətdir
 yalnız tələb və təkliflə müəyyənləşir
 rentanın miqdarından asılı deyil
 həmişə torpağın münbitliyindən asılıdır
 faiz dərəcəsi ilə düzmütənasibdir

24 Nəyin əsasında pul qoymaq vasitəsi kimi, torpaq sahəsinin alınması haqqında qərar qəbul edilməlidir.

- sahənin münbitliyinin öyrənilməsi əsasında
 torpaq sahəsinin diskontlaşdırılmış dəyərinin hesablanması əsasında
 sahənin qiymətinin təhlili əsasında
 doğru cavab yoxdur
 torpaq rentasının kəmiyyətinin təhlili əsasında

25 Təbii inhisara misal ola bilər:

- İBM şirkəti
 "Respublika" Bankı
 OPEK təşkilatı
 bütün göstərilən nümunələr təbii inhisara uyğundur
 şəhər metropoliteni

26 Aşağıda göstərilənlərdən hansı düzgün deyil:

- inhisarlar üçün qısamüddətli və uzunmüddətli dövrlər arasında heç bir fərq yoxdur
 inhisar şəraitində firma və sahə anlayışı eynidir
 eyni əmtənin müxtəlif qiymətlərlə satışı qiymət diskriminasiyası adlanır
 inhisarlar öz əmtəə istehsalına can atır və qiymət təyin etmək istəyirlər
 inhisar həmişə mənfəət əldə edir.

27 əgər əmtəələr bir neçə firma tərəfindən istehsal olunursa, hansı şəraitdə inhisarı onlar daha aşağı xərclərlə istehsal edə biləcəklər?

- sadə inhisar
 təbii inhisar

- oliqopoliya
- duopoliya
- monopsopiya

28 İnhisarçı sahəyə digər firmaların daxil olması yolundakı maneələrə aid deyildir:

- nadir xammal resurslarına malik olmaq
- yuxarıda sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün sədd hesab olunurlar
- müəyyən məhsulu istehsal etmək üçün firmaya müstəsna hüquq verən patentlər
- firmanın istehsal etdiyi məhsula tələbin yüksək elastikliyi
- həmin fəaliyyət növü ilə məşğul olmağı yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları

29 Bir qayda olaraq inhisarçı bazarlarda:

- təklifin artması ilə son hədd gəliri çoxalır
- qiymət yüksək olduqca, mənfəət də çoxalır
- qiymətlərin artmasının qarşısı bazar tələbi ilə alınır
- əmtəə qıtlığı mövcuddur
- tarazlı təklifin kəmiyyəti dəyişməyir

30 İnhisarçı firma qiymət diskriminasiyası həyata keçirərsə:

- firmanın gəliri vahid qiymətə satıldığından çox olar
- topdansatış alıqları üstünlük əldə edər
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar
- doğru cavab yoxdur
- onun istehsalının həcmi azalar

31 əmtəələrin differensiallaşdırılması anlayışı dedikdə nə başa düşülür:

- firmanın istehsal etdiyi məhsulların keçidinin genişləndirilməsi
- firmanın istehsal məhsulunun istehlak kəfiyyətlərinin yüksəldilməsinə çalışması
- firmanın istehsal etdiyi əmtəənin konstruksiyasında dəyişiklik edilməsi
- doğru cavab yoxdur
- rəqabət əmtəələrinin sırasında firmanın öz əmtəəsini fərqləndirməsi

32 Firma əmtəələrinin differensiallaşdırmasını həyata keçirir ki;

- dünya standartlarının tələblərinə uyğunlaşsın
- istehlakçılara əmtəələrin seçimi imkanlarını asanlaşdırsın
- öz mənfəətini artırsın
- istehlakçıların tələbatları daha dolğun ödənilsin
- rəqabətin tələblərinə uyğunlaşsın

33 İnhisarçı rəqabətin inhisarla oxşarlığı ondadır ki;

- firmalar bazar hökmüranlığına malikdirlər
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edirlər
- firmalar sahəyə tam nəzarətedirlər
- əmtəələrə tələbin mütləq elastikliyi mövcuddur
- sahədə iri firmalar fəaliyyət göstərir

34 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı rəqabət bazarında tarazlıqla uzunmüddətli dövrdə təkmlil rəqabət bazarında tarazlığın oxşarlığı ondadır ki;

- bazar qiymətləri son hədd xərclərinə bərabərdir

- bazarın bərabər paylara bölünməsi mövcuddur
- firmalar əmtələri eyni bir qiymətə satırlar
- bütün cavablar doğrudur
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər

35 Oliqopolianın təkmil rəqabətdən fərqi ondadır ki;

- sahəyə daxil olmaq üçün maneələr mövcuddur
- oliqopolya şəraitində təkmil rəqabətdə olduğundan daha çox məhsul istehsal olunur
- məhsullar differensiallaşdırılmışdır
- onlar arasında əhəmiyyətli fərqlər yoxdur
- oliqopolya zamanı daha aşağı qiymətlər müəyyənləşdirilir

36 İnhisarın mənfə xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- məhsulun qiymətinin artırılması
- resur bölgüsünün qeyri-səmərəliliyi
- xammalın qiymətinin aşağı salınması
- sadalananların hamısı inhisarların mənfə xüsusiyyətləridir.
- gəlirlərin qeyri-bərabərliyinin artması

37 Təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına nə aid deyil?

- İnsanlar arasında əmlak qeyri-bərabərliyinin təzahürünə aparır
- Məhsulun differensiasiyasını nəzərdə tutmur
- İnhisarların yaranma tendensiyasını doğurur
- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına aiddir
- Ona bazar qeyri-müəyyənliyi və risk xasdır

38 İqtisadiyyatda inhisarçı tendensiyalar nə vaxt xüsusilə güclənmişdi?

- XVIII əsrdə
- XIX əsrin birinci yarısında
- XIX və XX əsrlərin hüdudunda
- hazırkı dövrdə
- XX əsrin ikinci yarısında

39 Qeyri-təkmil rəqabət şəraitində istehsal səmərəliliyinə çatılmır, çünki:

- firmalar differensiasiya edilmiş məhsullar istehsal edirlər
- sahədə məhdud sayda istehsalçı fəaliyyət göstərir
- firmalar qiymətləri qaldırır və əmtəə istehsalı həcmi azaldırlar
- əmtəə alıcısının miqdarı məhduddur
- qiymət diskriminasiyası mövcuddur

40 Hansı sahədə inhisar ictimai mənafeələrə cavab verə bilməz?

- yeyinti sənayesində
- rabitə
- enerji təchizatı
- qaz təchizatı
- su təchizatı

41 Təbii inhisarların adilərdən fərqi:

- yüksək mənfəəti ola bilməz

- MC = MR nöqtəsində tarazlıq qərarlaşmır
- çox aşağı son xərcləri
- həmişə iqtisadi mənfəət var
- son hədd gəliri məhsulun qiymətinə bərabərdir

42 İnhisarçı firmanın təklif əyrisi hansı şəkildə olur:

- yüksələn əyri
- üfüqi xətt
- enən əyri
- şaquli əyrisi
- inhisarçı firmanın öz təklif əyrisi yoxdur

43 İnhisarçı rəqabət təkmil rəqabətdən onunla fərqlənir ki:

- sahə bazarında çoxlu firmalar mövcud olur
- sahədə digər kapitalların gəlməsi üçün maneə yoxdur
- nəinki bütün sahə, hətta ayrıca firma bazara nisbətən az məhsul çıxarır
- bütün sadalanan xüsusiyyətlər ilə
- əmtələrin müxtəlifliyi mövcud olur

44 İnhisar rəqabəti şəraitində qısamüddətli dövrdə firmaların davranışı oxşardır:

- inhisarlara
- təkmil rəqabətli firmalara
- oliqopolialara
- sadalanan strukturların heç biri
- duopolialara

45 İnhisar rəqabəti şəraitində uzunmüddətli dövrdə firmaların davranışı oxşardır

- monopolialara
- təkmil rəqabətli firmalara
- oliqopolialara
- sadalanan strukturların heç birində
- duopolialara

46 Firmanın davranış strategiyası, bu:

- rəqiblərin davranışını nəzərə almaqla qərarların qəbul edilməsi
- uzunmüddətli və qısamüddətli dövrlərdə məqsədlərin koordinasiyası
- bazar payının saxlanmasına can atmaq
- qiymət diskriminasiyasının həyata keçirilməsi
- dəyişməyən qiymət siyasətinin aparılması

47 Hal-hazırkı dövrdə bazar münasibətlərinin ən geniş yayılmış tipi:

- inhisar rəqabəti
- inhisar
- mükəmməl rəqabət
- duopoliya
- oliqopoliya

48 İnhisarçı rəqabətin üstünlüyü ondadır ki:

- bazar nöqtəyi-nəzərindən firmalar səmərəli məhsul həcmi istehsal edirlər

- təkmil rəqabət firmalar arasında qızgın “qiymət m harib lərinə” aparır
- məhsulların müxtəlifliyi istehlakçıların zövqlərini daha yaxşı reallaşdırmağa imkan yaradır
- qiymətlər çox ařađı səviyyədə saxlanılır
- cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən resurslardan səmərəli istifadəyə səbəb olur

49 Qiym td  liderlik modeli n   c n xarakterikdir:

- oliqopoliyaya
- inhisarçı rəqabətə
- inhisara
- monopsoniyalar
- təkmil rəqabətə

50 Firma hansı bazar quruluşu ř raitində daha çox rəqabət davranışını nəzərə almalıdır:

- təkmil rəqabət
- inhisar rəqabəti
- oliqopolya
- monopsoniya
- inhisar

51 Tələb sınıq əyrisi modeli, Kurno modeli, Bertran modeli, řtakilberq modeli – bunların hamısı davranış modell ridir:

- təkmil rəqabətli firmaların
- oliqopoliyaların
- inhisarların
- monopsoniyaların
- inhisar rəqabəti ř raitində firmaların

52 D yiř n xərclər ümumi xərclərdən ařađıdakı kəmiyyət qədər fərqlənir:

- orta xərclər
- ařkar xərclər
- son hədd xərcləri
- daimi xərclər
- gizli xərclər

53 Xammal və materiallara xərclər aiddir:

- d yiř n xərclərə
- mühasibat m nf tin 
- gizli xərclərə
- daimi xərclərə
- iqtisadi m nf t 

54 İstehsal amillərinin alınmasına xərclərin məcmusu:

- iqtisadi xərclərdir
- ařkar xərclərdir
- gizli xərclərdir
- iqtisadi m nf t dir
- mühasibat m nf tidir

55 Mühasibat m nf ti:

- iqtisadi və normal mənfəətlərin məcmusudur
- məhsul satışı və aşkar xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- məhsul satışı və tam xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- aşkar və gizli xərclərin cəmidir
- məhsul satışı və gizli xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir

56 Firmanın mülkiyyəti olan resursların istifadəsinin alternativ xərcləri – bu :

- mühasibat xərcləridir
- qısamüddətli dövr üçün nəzərdə tutulmuş orta xərcləridir
- iqtisadi xərcləridir
- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərcləridir
- qeyri - aşkar xərcləridir

57 Orta dəyişən xərclər –bu:

- kreditlər üzrə faizin ödənişinə məsrəflər və icarə haqqıdır
- istehsalın artımı ilə dəyişən məsrəfləridir
- məhsul vahidinə düşən ümumi məsrəfləridir
- məhsul vahidinə düşən dəyişən məsrəfləridir
- xammal, avadanlıq, nəqliyyata məsrəfləridir

58 Orta sabit xərclər - bu:

- xammal, avadanlıq ,nəqliyyata məsrəfləridir
- məhsul istehsalının mühasibat xərcləridir
- məhsul vahidinə düşən sabit xərcləridir
- ümumi və son hədd xərcləri arasındakı fərkdir
- məhsul istehsalının iqtisadi xərcləridir

59 Sabit xərcləri tapmaq üçün zəruridir :

- orta ümumi xərclərdən, orta dəyişən xərcləri çıxmaq
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq və buraxılışın həcminə bölmək
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq
- orta və son hədd xərclərini vurmaq
- sabit xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq

60 Qeyri –aşkar xərclər –bu:

- istehsalın həcmninə dəyişməsilə dəyişən xərcləridir
- mühasibat xərcləri minus iqtisadi xərclər
- müəssisənin öz resurslarından istifadə edilməsi nəticəsində əmələ gələn xərclər
- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərcləridir
- istehsalın həcmi dəyişməsilə dəyişməyən xərcləridir

61 Orta xərclər – bu:

- məhsul vahidinin buraxılışına düşən xərclər
- dəyişən və sabit xərclərin cəmidir
- orta sabit və orta dəyişən xərclərin fərqidir
- məhsul buraxılışını kəmiyyətinə vurulmuş son hədd xərcləridir
- məhsul vahidinə düşmə hesabı ilə sabit xərcləridir

62 Son hədd xərcləri bərabərdir:

- buraxılan məhsul vahidlərinin sayına vurulmuş orta ümumi xərclərə
- məhsul buraxılışı bir vahid artan halda xərclərin artımına
- bir vahidə düşən məhsul buraxılışının artımı nəticəsindən sabit xərclərin artımına
- sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- məhsul biraxılışı bir vahid artan halda orta sabit xərclərin artımına

63 İqtisadi xərclər özünə daxil edir:

- aşkar və qeyri - aşkar xərclər, o çümlədən normal mənfət
- qeri-aşkar xərclər, amma aşkar xərcləri özünə daxil etmir
- aşkar xərclər, amma qeyri – aşkar xərcləri daxil etmir
- aşkar və qeyri- aşkar xərclər, habelə normal və üstəlik mənfəəti
- nə aşkar, nə də qeri-aşkar xərcləri özünə daxil etmir

64 Alternativ firma nəzəriyyələrindən birinə görə sahibkarlar və menecerlərin məqsədləri eyni olur:

- mənfəətin maksimallaşdırılması
- satışdan gəlirin maksimallaşdırılması
- firma həcmnin maksimallaşdırılması
- səhmlərin miqdarının artırılması
- istehlakçı tələbatının maksimum ödənilməsi

65 Həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsində əsas problem budur:

- firma işçilərinin artırılması
- mənfəətin bölüşdürülməsi
- son hədd xərclərinin hesablanması
- alıcı üstünlükveriminin hesablanması
- son hədd gəlirlərinin hesablanması

66 Firmanın inkişafının daxili mənbəyi deyil:

- qiymətli kağızların əlavə buraxılışından vəsait
- bütün sadalananlar
- firmaların birləşməsi
- borc vəsaitləri
- firmanın öz resursları

67 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- biznes
- sahibkarlıq
- kommersiya
- menecment
- marketinq

68 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- biznesdir
- sahibkarlıqdır
- kommersiyadır
- menecmentdir
- marketinqdir

69 Kapitalın hərəkətinin III mərhələsi:

- P – Ə
- ...Ə1 – P1
- ... İ ...
- Ə- Ə1
- P – P1

70 Kapitalın hərəkətinin II mərhələsi:

- P – Ə
- Ə1 – P1
- ... İ ...
- Ə- Ə1
- P – P

71 Sənaye kapitalının hərəkəti hansı formadan başlanır:

- əmtəə
- məhsuldar
- pul
- adları çəkilənlərin heç biri ilə
- kapitalın fəaliyyət göstərdiyi sahədən asılıdır

72 Kapitalın dövriyyəsi - bu:

- sənaye kapitalının dövrünün daim təkrar olunması
- investisiya prosesi
- kapitalın pul formasında əmtəə formasına çevrilməsi
- pul kütləsinin dövrü
- əmtəənin reallaşdırılması və mənfəətin götürülməsi

73 Sənaye kapitalının belə forması mövcud deyil:

- məhsuldar
- əmtəə
- qeyri-məhsuldar
- yuxarıda adları çəkilən bütün formalar mövcuddur
- pul

74 əsas kapitalla aid deyildir:

- istehsalat binaları
- avadanlıqlar
- qurğular
- bütün sadalananlar aiddir
- yanacaq

75 Dövriyyə kapitalına aid deyildir:

- xammal
- iş qüvvəsi
- qeyri-istehsal binaları
- bütün sadalananlar aiddir
- materiallar

76 İntestisiyaların ödənmə (geri qayıtma) müddətini hesablamaq üçün investisiya məbləğini bölmək lazımdır:

- mənəvi aşınma məbləğinə
- illik amortizasiya + illik mənfəət
- fiziki aşınma məbləğinə
- illik mənfəətə
- illik amortizasiya

77 Hərəkətin birinci mərhələsində kapital funksional formasına görə hansı kapitalla çevrilir:

- pul kapitalına
- məhsuldar kapital üsürlərinə
- əmtəə və pul kapitalına
- əmtəə kapitalına
- dövriyyə kapitalına

78 Avadanlığın aşınması artdıqca amortizasiya fondu:

- dəyişilməyəcək
- artacaq
- azalmayacaq
- əvvəlcə azalacaq, sonra isə artacaq
- əvvəl artacaq, sonra azalacaq

79 İstehsal olunmuş məhsulun əsas və dövriyyə kapitalına nisbəti ifadə edir:

- amortizasiya normasını
- fondverimini
- kapitalın son hədd məhsulunu
- əmək məhsuldarlığını
- fondtutumunu

80 Diskontlaşdırılmış dəyər niyə hesablanır:

- amortizasiya normasını hesablamaq üçün
- əsas və dövriyyə kapitalı arasındakı nisbəti aydınlaşdırmaq üçün
- müxtəlif vaxtlarda baş verən hərcləri və nəticələri müqayisə etmək üçün
- bütün yuxarıda sadalananlar üçün
- kapitalın dövriyyə sürətini ölçmək üçün

81 Nə üçün menecerlər satışdan gəliri maksimumlaşdırmağa çalışırlar:

- firmanın öz resurslarını artırmaq üçün
- bu mülkiyyətçilərin maraqlarını daha dolğun ödəməyə imkan verir
- mənfəətin bölünməyən hissəsini artırmaq üçün
- bu onlara alıcıların mənafeələrini nəzərə almağa imkan verir
- bu onların qazancını, həmçinin statusunu artırır

82 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinə kimlərin mənafeələrini aid etmir:

- səhmdarların
- fərdi sahibkarların
- fəhlələrin
- bütün sadalananların marağını daxil edir

- menecerlərin

83 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- üfqi inteqrasiya
 daxili artım
 şaquli inteqrasiya
 əks-mərkəzləşdirmə
 diversifikasiya

84 Konsern – firma təşkilinin əsas forması olmaqla aşağıdakı yollarla yaradılır:

- əks-mərkəzləşdirmə
 diversifikasiya
 üfqi inteqrasiya
 udulma
 daxili artım

85 X.Saymonun təklif etdiyi davranış nəzəriyyəsinin əsas anı hesab olunur:

- hüquq və vəzifələrin dəqiq bölgüsü
 güzəşt məharəti
 vaxt məhdudiyyətinin təyin edilməsi
 adları çəkilənlərin heç biri ilə
 büdcə məhdudiyyətinin tətbiq edilməsi

86 Mikroiqtisadi təhlildə istehsal elədikdə nə başa düşülür:

- istehsal ehtiyatlarının nemətə çevrilməsi prosesi;
 ehtiyatların məhdudluğu probleminin həll edilməsi vasitəsidir;
 maddi nemətlərin yaradılması prosesidir;
 texnoloji proseslərin cəmidir.
 bazar tələbinə cavab verə bilən nemətlərinin yaradılması prosesidir;

87 Texnoloji səmərəlilik nədir?

- mövcud istehsal ehtiyatlarından istifadə olunması texnologiyası;
 verilmiş buraxılış həcmnin təmin edilməsi üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uyğunlaşdırılması;
 istehsalda işçilərin maşınlarla əvəz olunmasının ən yaxşı üsulları;
 istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsulu;
 hazırda ən yeni texnologiyaların tətbiqi;

88 əsas kapitalın dövriyyəsinə aid olmayanı göstərin:

- amortizasiya
 diskontlaşdırma
 investisiya
 mənəvi aşınma
 fiziki aşınma

89 əsas kapitalın dəyərinin istifadə olunan əmək ehtiyatlarının sayına nisbəti nəyi göstərir?

- illik amortizasiyanı
 amortizasiya norması
 fondverimini
 əmək məhsuldarlığını

- əməyin fondyora yüklənməsini

90 Hazır məhsul istehsal edən firmanın tikiş fabrikinə alması nəyə misaldır.

- Üfüqü inteqrasiya
 daxili artım
 şaquli inteqrasiya
 əksmərkəzləşdirmə
 diversifikasiya

91 Qida məhsulları istehsal edən müəssisənin parfumeriya fabriki və məişət kimyası vasitələri istehsal edən müəssisə ilə birləşməsi nəyə aiddir:

- şaquli inteqrasiya
 daxili artım
 Üfüqü inteqrasiya
 diversifikasiya
 əksmərkəzləşdirmə

92 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- qeyri-sabitlik
 idarəetməyə az xərclərin olması
 uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
 bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
 reklama az xərclərin çəkilməsi

93 Firmanın kapitalının müxtəlif sahələrə qoyulması və çoxprofilli istehsalın yaradılması belə adlanır:

- Kapitalın diversifikasiyası
 Sahibkarlıq fəaliyyəti
 Səhmləşdirmə
 Kooperasiya edilmə
 Mülkiyyətin özəlləşdirilməsi

94 Marketing termini ilk dəfə nə vaxt və harada meydana gəlib?

- XX əsrin əvvəllərində ABŞ-da
 XX əsrin ortalarında Fransada
 XX əsrin ortalarında Böyük Britaniyada
 XX əsrin sonunda İtaliyada
 XIX əsrin sonunda Almaniya

95 İnteraksiyaların təkrar istehsal strukturu göstərir:

- başa çatmış və başa çatmamış tikintilər arasında nisbəti
 investisiyaların regionlar üzrə bölgüsünü
 investisiyaların sahələr üzrə bölgüsünü
 investisiyaların fəal və passiv elementləri arasında nisbəti
 ümumi və xüsusi investisiyalar arasında nisbəti

96 Xalis investisiyalar və amortizasiyanın cəmi:

- əsas kapitaldır
 ümumi investisiyalardır
 dövriyyə kapitalıdır

- diskontlaşdırılmış dəyərdir
- mənəvi aşınmadır

97 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- sabitlik
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- kütləvi istehsal məsrəflər

98 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- biznes
- sahibkarlıq
- kommersiya
- menecment
- marketinq

99 Boumol və Uilyamson hansı nəzəriyyənin müəllifləridir:

- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə
- izafi dəyər nəzəriyyəsi
- həcmə maksimumlaşdırılması nəzəriyyəsi

100 Menecer nəzəriyyəsinə əsaslanaraq firma satışın həcmi maksimumlaşdırmağa üstünlük verir:

- qısamüddətli dövrdə
- həmişə
- uzunmüddətli dövrdə
- oliqopoliya şəraitində
- inhisarçılıq şəraitində

101 Son faydalılığın azalması prinsipi adlanır:

- Qiffen paradoksu
- əvəzləmə effekti
- gəlir effekti
- dəyər qanunu
- Qossenin birinci qanunu

102 Yutil – bu şərti vahid əks etdirir:

- tələbatın ödənilməsi dərəcəsi
- ümumi və son məhsuldarlığın nisbəti
- büdcə məhdudluğu həcmi
- əvəzləmə səmərəsinin həcmi
- gəlir effektinin həcmi

103 İstehlakçı davranışı qaydası başqa cür adlanır:

- Qiffen paradoksu
- Qossenin ikinci qanunu
- Qossenin birinci qanunu

- dəyər qanunu
- tələb qanunu

104 Fərqsizlik əyrisi – bu əyri:

- bərabər miqdarda iki nemətin
- istehlakçı gəlirlərin bərabər səviyyəsi
- əmtəələr dəstəsinin faydalılığının bərabər səviyyəsi
- aşağı keyfiyyətli əmtəələrə tələbi
- əmtəələrin qiymətlərinin bərabərliyi

105 Fərqsizlik əyriləri konsepsiyasını işləyib hazırlamışdı:

- K.Menger
- L. Valras
- B.Pareto
- İ. Bentam
- C.Hiks

106 Büdcə xəttinin yerdəyişməsi yaranır:

- əmtəələrdən birinin qiyməti azaldıqda
- ümumi faydalılıq dəyişildikdə
- son faydalılıq dəyişildikdə
- bu məhsulların qiymətinin artmasında
- gəlirin həcmi dəyişildikdə

107 əmtəələrdən birinin qiyməti dəyişildikdə:

- büdcə xəttinin mailliyinin dəyişilməsinə səbəb olur
- büdcə xətti sola dəyişilir
- büdcə xətti sağa dəyişilir
- fərqsizlik əyrisi dəyişilir
- büdcə xəttinə təsir etmir

108 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

109 əgər son faydalılıq mənfi olarsa ümumi faydalılıq:

- artır
- nisbətən zəif artır
- dəyişməz qalır
- mənfi olur
- azalır

110 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- ümumi və son faydalılıq arasındakı fərqi
- son faydalılığı
- ümumi faydalılığı

- əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
- öz gəlirini

111 Son hədd faydalılığının azalması qanunu - bu o deməkdir ki, ümumi faydalılıq:

- artan sürətlə azalır
- yavaş sürətlə artır
- yavaş sürətlə azalır
- dəyişmir
- artan sürətlə artır

112 Fərqsizliklər əyrisinin vəziyyəti və mailliyi izah olunur:

- alınan əmtəələrin qiymətləri ilə
- istehlakçının üstünlükverimləri ilə
- istehlakçı gəlirlərin miqdarı ilə
- əvəzedici əmtəələrin qiymətləri ilə
- əmtəələrin qiymətləri və istehlakçının gəlirləri ilə

113 əgər istehlakçı büdcə xətti ilə həddə çatmış üçbucaq daxilindəki nöqtədə təmsil olunan kombinasiyanı seçərsə, o

- faydalılığı maksimallaşdırır
- öz gəlirini tam istifadə etmir
- istehlakçı tarazlığı vəziyyətində olur
- bütün gəliri əmanətlərə xərcləyir
- gəlirinin imkan verdiyindən çox əmtəə almaq istəyir

114 . İstehlakın ödənilməsi səviyyəsinin dəyişilməzliyi şəraitində X nemətindən istifadənin bir vahid artırılması üçün Y nemətindən imtinanın – bu:

- Y nemətinin son faydalılığı
- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd norması
- X nemətinin son faydalılığı
- düzgün cavab yoxdur
- X və Y nemələrinin ümumi faydalılığı

115 Engel əyrisi göstərir:

- istehlakçının gəlirləri ilə aldığı əmtəələrin miqdarı arasındakı nisbəti
- istehlakçının tarazlıq vəziyyəti
- istehlakçının pul gəlirləri ilə aldığı əmtəələrin keyfiyyəti arasındakı nisbəti
- fərqsizlik əyrilərinin məcmusunu
- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd faydalılığını

116 koordinalist faydalılıq nəzəriyyəsinin ordinalist nəzəriyyədən fərqi:

- modellərdən istifadə edilməməsidir
- faydalılığın kəmiyyətinin müəyyənləşdirilməsini mümkün hesab etməsidir
- fərdi istəklərin nəzərə alınmamasındadır
- bütün göstərilənlər doğrudur
- faydalılığın maksimumlaşdırılması şərtlərini öyrənmir

117 Üstünlükvermənin tranzitivlik aksiomu fəaliyyət göstərsə, istehlakçının fərqsizlik əyriləri:

- şaquli ola bilməz

- müsbət meyilli ola bilər
- üfqi ola bilməz
- kəsişə bilməzlər
- mənfi meyilli ola bilməz

118 Aşağıkefiyyətli adlanan nemət:

- istenlak xassələrinin aşağı səviyyəli olması ilə səciyyələnir
- bazar qiymətlərindən aşağı qiymətə satılır
- istenlakçının sağlamlığına ziyan vurur
- səmərəsiz texnologiya əsasında istensal edilləndir
- istenlakçının gəlirinin artması ilə ona tələbin azalması isə səciyyələnir

119 Nemətlər dəsti istehlakçı üçün optimal olur, əgər:

- istehlakçının büdcəsindən xərclər minimaldır
- nemətlərin əvəzlənməsinin son hədd norması onların qiymətlərindən aşağıdır
- verilmiş gəlir səviyyəsində istehlakçının maksimum faydalılıq əldə etməsi təmin edilir
- son hədd faydalılığı maksimumdur
- istehlakçının əldə etdiyi faydalılıq əmtəə dəstlərinin dəyərindən çoxdur

120 Qiymət-istehlak xətti birləşdirir.

- gəlirlərin müxtəlif səviyyəsində istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- fərqsizlik ayrılmasının kəsişmə nöqtələrini
- əmtəələrdən birinin qiymətinin dəyişməsi zamanı istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- doğru cavab yoxdur
- büdcə xətlərinin kəsişmə nöqtələrini

121 Son hədd faydalılığının azalması prinsipi şəraitində nemətlərin istehsalının artması;

- ümumi faydalılığın kəmiyyətinin mənfi qiymət almasına səbəb ola bilər
- son hədd faydalılığını azaldar, ümumi faydalılığı isə artır
- doğru cavab yoxdur
- son hədd faydalılığını azaldar və nəticədə ümumi faydalılığı azaldar
- ümumi faydalılığı azaldır

122 Bazar iqtisadiyyatının subyektini kimi dövlət hansı rolunu oynayır?

- iqtisadiyyatın tənzimlənməsi həyata keçirir
- istehsalçıdır
- istehlakçıdır
- bütün sadalananlar
- resursların mülkiyyətçisidir

123 Bazarın tənzimləyici funksiyası ibarətdir:

- İstehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

124 Bazarın inteqrasiyaedici funksiyası ibarətdir:

- istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən

- istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

125 Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

- əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- istehsal sahələrilə itehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
- istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından

126 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkişafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- korporativ iqtisadiyyat
- sosial bazar təsərrüfatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- sadalanlardan heç biri
- bütün sadalananlar

127 Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
- sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq
- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq
- bütün sadalananlar
- inkişaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq

128 Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

- xarici iqtisadi
- inzibati
- firmadaxili
- kredit-pul
- büdcə-vergi

129 Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

- əmək bölgüsüdür
- əmtəələrin və pulun hərəkətidir
- maddi nemətlər və xidmətlərdir
- adları çəkilənlərdən heç biri
- tələb və təklifin dəyişiklikləridir

130 Sadə əmtəə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

- içtimai əmək bölgüsü
- muzzdlu əməyin üstünlüyü
- istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət
- insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması
- əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi

131 İçtimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- istehsala istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq
- tələb və təklif tarazlaşdırılması
- bütün göstərilənlərdən
- köhnəlmiş istehsalların bağlanmasına təsir etmək

132 əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

- ictimai əmək bölgüsü
- istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı
- istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması
- sadalanan heç biri
- sadalanan hamısı

133 İctimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- natural, əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı
- natural, planlı-amirlik təsərrüfatı, sosialist təsərrüfatı
- natural, əmtəə (bazar), kapitalist təsərrüfatı
- əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı
- əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı

134 Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövranı modelinə daxil edilmişdir?

- iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
- pul bazarı və resurslar bazarı
- valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
- informasiya bazarı və istehlak bazarı
- resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı

135 Bu bazar iqtisadiyyatının subyektidir deyildir:

- dövlət
- firmalar
- ev təsərrüfatları
- bütün sadalananlar subyektdir
- bütün sadalananlar subyektidir deyil

136 Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

- ev təsərrüfatı
- dövlət
- firma
- sadalananlardan heç biri
- bank

137 əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

- ev təsərrüfatı
- dövlət
- firma
- sadalananlardan heç biri
- bank

138 Bazar:

- sadalanlardan heç biri
- satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
- tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmu
- sadalanan hamısı

139 Hansı təsdiq əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

- əmtəə istehsalı əmək bölgüsü ancaq mövcud olduğu üçün mövcuddur.
- əmtəə istehsalı mübadiləsiz mümkün deyil.
- əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsası
- əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.

140 Aşağıdakı baxışlardan natural təsərrüfatı düzgün səjiyyələndirməyəni göstərin.

- natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir.
- natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır;
- natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur.
- ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir.
- istehsal qapalı xarakter daşıyır.

141 Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- natural təsərrüfat
- kapitalist təsərrüfatı
- əmtəə təsərrüfatı
- sadalanların heç biri
- planlı təsərrüfat

142 Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- əmtəə istehsalıdır
- rəqabətdir
- natural istehsalıdır
- bütün sadalananlardır
- tələb və təklifdir

143 Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- istehsalçıların təcrid olunması
- istehsalçıların ixtisalaşması
- istehsalçıların müstəqilliyi
- iqtisadi mənafeələr
- ilkin kapital yığılımı

144 Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- əsas kapital
- ticarət kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- borc kapitalı

- sənaye kapitalı

145 Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

- əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsini təmin etmək
 xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi
 həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
 bazar iştirakçılarına zəruri informasiyaların çatdırılması
 əmtəələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənəndirilməsi

146 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1993-cü il
 1995-ci il
 2001-ci il
 1998-ci il
 2003-cü il

147 İri müəssələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri şərt nədir:

- onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətə çevrilməsi
 onların dinamik inkişafının təmin edilməsi
 onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənəndirilməsi
 iri müəssələri özəlləşdirmək lazım deyil.
 həmin müəssisələrin fəaliyyətinin rentabelliyinin müəyyənəndirilməsi

148 Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- ekoloji təhlükəsizlik
 təhsil
 tarixi abidələrin mühafizəsi
 bank sahəsi
 fundamental elm

149 İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemdir
 işsizlik problemdir
 təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemdir
 iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemdir
 inflyasiya problemdir

150 İstehsal imkanların əyrisi üzərində resursların tam istifadəsinin göstərir istənilən

- istehsal imkanların əyrisindən yuxarı olan nöqtə
 İstehsal imkanların əyrisi üzərində olan nöqtə
 istehsal imkanların əyrisindən aşağı olan nöqtə
 düz cavab yoxdur
 0 –dən başqa nöqtələr

151 İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür.
 o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır.
 o biri məhsulun istehsalı artır.
 qəlirlər artır

- o biri məhsulun istehsalı dayandırılır

152 Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ qiymətliliyi əks olunur:

- təqaüdün miqdarı
 orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
 təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı
 təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər
 tələbənin saxlanması valideynlərin çəkdiyi xərclər

153 Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- formasiya yanaşması
 iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi
 istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri
 resurslara mülkiyyətin formaları
 iqtisadiyyatda ETT-nin rolu

154 Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- pərakəndə ticarət
 avtomobil istehsalı
 kənd təsərrüfatı
 içtimai işə
 kömür hasilatı sənayesi

155 Xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

- müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
 xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması
 xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
 bütün sadalananlar aiddir
 istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı

156 Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

- kooperativ mülkiyyət
 məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti
 tam yoldaşlıq mülkiyyəti
 bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil
 səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

157 Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

- özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması
 iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü
 fond bazarının yaradılması
 bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir
 özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilməsi

158 İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- marksizm
 neolibereal
 neokeynsçi

- sosial-institusional
- monetarist

159 Hansı deyim doğru deyil?

- Oliqopoliya qeyri-təkmil rəqabət növüdür
- Təkmil rəqabət qeyri-təkmildən daha səmərəlidir
- İnhisar həmişə qiyməti qaldırır
- Rəqabət mahiyyət etibarilə mütərəqqidir
- İnhisar alıcının seçim azadlığını məhdudlaşdırır

160 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- İnhisar şəraitində «firma» və «sahə» anlayışları eynidir
- İnhisarçı firmanın tələb əyrisi son hədd gəliri əyrisindən yuxarıda yerləşir
- İnhisar şəraitində resurslar səmərəli bölünür
- İnhisarçı firma öz mənfəətini maksimallaşdırmağa çalışır
- İnhisarçı firmanın tələb əyrisi mənfi maillikli olur

161 Hansı rəqabət strukturu şəraitində firma uzunmüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edə bilər?

- Oliqopoliya
- İnhisarçı rəqabət
- Təkmil rəqabət
- Oliqopsoniya
- İnhisar

162 Nə oliqopoliyanın səciyyəvi xüsusiyyəti deyil?

- Sahəyə daxil olmaq müxtəlif maneələrlə məhdudlaşdırılıb
- Sahədə bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir
- Oliqopolist firmanın istehsal həcmi sahənin ümumi təklif həcminə təsir edir
- Sadalananların hamısı oliqopoliyanın əlamətləridir
- Oliqopoliyalar yalnız eyni növ məhsul istehsal edirlər

163 Təbii inhisar üçün xarakterik deyil:

- yüksək ilkin kapital qoyuluşu
- aşağı son hədd xərcləri
- yüksək sabit xərclər
- bütün sadalananlar təbii inhisarlar üçün xarakterikdir
- onun məhsuluna aşağı tələb

164 İnhisarçı firma üçün tələb qrafiki və son hədd gəliri qrafiki necə yerləşmişlər?

- tarazlıq nöqtəsində kəsişirlər
- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən yuxarıdan keçir
- üst-üstə düşür
- qrafiklər paraleldir
- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən aşağıda keçir

165 İnhisarçı firmanın son hədd xərcləri adətən məhsulun qiymətindən aşağı olur, ona görə ki;

- qiymət son hədd gəlirindən aşağıdır
- son hədd xərcləri orta xərclərdən aşağıdır
- qiymət son hədd gəlirindən yuxarıdır

- əmtənin qiyməti maksimaldır
- son hədd xərcləri orta xərclərdən çoxdur

166 Aşağıdakı müddələrdən hansı doğrudur:

- inhisar həmişə istehsal üçün qiymət üzrə elastik olan əmtəni seçir
- inhisar ümumi mənfəətini qiymət ayırı-seçkiliyi tətbiq etməklə artırabilir
- inhisar özünün yüksək səmərəliliyi müqabilində yüksək mənfəət əldə edir
- inhisarlar qiymətin aşağı düşməsinə can atır
- tələb əyrisi inhisar üçün həmişə üfüqidir

167 Oliqopolianın əlamətlərinə aşağıdakılar aid deyil:

- sahədə bir neçə iri firmalar üstün yer tuturlar
- oliqopolianın məhsuluna tələb əyrisi inhisar şəraitindəki tələb əyrisinə bənzəyir
- hər firmanın istehsal həcmi o qədər yüksəkdir ki, bütün sahənin təklifinə təsir edə bilər
- oliqopolist firmalar rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına üstünlük verirlər
- oliqopolist firmalar yekcins məhsullar buraxır

168 İkinci növ qiymət diskriminasiyası o deməkdir ki;

- əmtənin müxtəlif hissələri müxtəlif alıcılara müxtəlif qiymətlə satılır
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər alınan əmtənin miqdarından asılı olaraq fərqlənir
- qiymətlər əmtənin keyfiyyətindən asılı olaraq dəyişir
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

169 Üçüncü növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki,

- müxtəlif əmtə vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır
- alıcıların ayrı-ayrı kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verir
- alınan müxtəlif əmtələrin miqdarından asılı olaraq qiymətlər fərqlənir
- qiymətlər əmtələrin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- qiymətlər tələbin qiymət elastikliyindən asılı olaraq dəyişir

170 Birinci növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki:

- əmtələrin müxtəlif vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər alınan əmtələrin miqdarından asılı olaraq fərq lənir
- qiymətlər əmtənin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

171 Kartel nədir?

- eyni əmtələr istehsal edən iki rəqib firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu
- bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar tipi
- xeyli firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazarın növü
- qiymətlər üzərində nəzarət məqsədilə istehsal həcmiminin məhdudluğu üzrə sazişə gəlmiş firmalar qrupu
- müxtəlif əmtələr sataraq rəqabət aparan firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu

172 Bu hallardan hansı inhisarçı rəqabətə uyğundur?

- avtomobil şinləri bazarında bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir
- çoxlu miqdarda fermerlər bazarda eyni qiymətlə kartof təklif edirlər
- bazarda telekommunikasiya xidmətləri göstərən vahid firma fəaliyyət göstərir

- şəhərdə bir neçə super-marketlər
- bazarda çoxlu miqdarda satıcılar nisbətən oxşar qiymətlərlə ayaqqabı təklif edirlər

173 Reklam üçün yüksək xərclər hansı rəqabət quruluşuna xasdır?

- inhisar
- oliqopoliya
- təkml rəqabət
- duopoloya
- inhisarçı rəqabət

174 Oliqopoliya məfhumunu ilk dəfə kim işlətmişdir:

- Con Qelbreyt
- Oqyusten Kurno
- Edvard Çemberlin
- K.Marks
- Cohan Robinson

175 Sahədə fəaliyyət göstərən firmalar hansı rəqabət quruluşunda bir-birindən daha çox asılıdırlar?

- təkml rəqabət
- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- monopsoniya
- oliqopoliya

176 əmtənin qiyməti onun istehsalının son hədd xərclərindən yüksək olur:

- əmtəyə tələb elastikdir
- əmtə istehsalı təkml rəqabət şəraitində həyata keçirilir
- əmtəyə tələb qeyri-elastikdir
- əmtənin əvəzedicisi mövcuddur
- əmtə istehsalı qeyri-təkml rəqabət şəraitində həyata keçirilir

177 Hansı müddəa düzdür:

- təkml rəqabətə nisbətən oliqopolik bazarda qiymətlər daha az sabitdir
- oliqopolist firmaların rəqabəti daha çox qiymətlə, nəinki qeyri-qiymət vasitələrlə həyata keçirilir
- əgər oliqopolist firma məhsulun istehsal həcmi və ya qiyməti dəyişərsə bu rəqib firmaların mənfəətinə və satışın həcminə təsir edir
- inhisarçı rəqabət şəraitində eynicinsli məhsullar istehsal olunur
- inhisarçı rəqabət şəraitində firma həmişə iqtisadi mənfəət əldə edir

178 Hansı müddəa düzgün deyil?

- təkml rəqabət bazarında firmalar daha çox müxtəlif əmtəələr təklif edir, nəinki inhisarçı rəqabət şəraitində
- inhisarçı rəqabət şəraitində resurslardan istifadənin səmərəliliyinə nail olunmur
- oliqopoliya şəraitində firma davranışının daha dəqiq modeli tələbin “sınıq” əyrisi modeli hesab olunur
- inhisarçı rəqabət şəraitində məhsulun differensiasiyası mövcuddur
- oliqopoliya və inhisar rəqabəti şəraitində istehsalın həcmi aşağı, qiymətlər isə yuxarı olur, nəinki təkml rəqabət şəraitində

179 Təsdiq olunanlardan hansı doğrudur:

- oliqopolik bazarda təkml rəqabət şəraitindən fərqli olaraq qiymətlər daha az dayanıqlıdır

- oliqopoliya şəraitində resursların səmərəli bölgüsünə nail olunur
- firma inhisar rəqabəti şəraitində həmişə iqtisadi mənfəət əldə edir
- inhisarçı rəqabətdə məhsulun differensiyası yoxdur
- inhisar rəqabətində istehsal səmərəliliyinə nail olunmur

180 Tələb əyrisinin sınıq şəkli oliqopolist firma üçün mütləq güman olunur:

- son hədd gəliri əyrisində qırılma
- ki, əmtənin qiyməti son hədd gəlirindən yuxarı ola bilməz
- son hədd xərcləri əyrisində qırılma
- ki, firma öz məhsullarının qiymətini dəyişdirir
- ki, firmanın davranışı optimaldır

181 Aşağıdakı müddəalardan hansı doğru deyildir:

- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olanda inhisar öz gəlirini maksimallaşdırır
- inhisar üçün tələb əyrisi həmişə üfüqidir
- dövlət tərəfindən təbii inhisarlara nəzarət zəruridir
- bütün təsdiqlər səhfidir
- bütün təsdiqlər doğrudur

182 İstehlakçının əlavə qazancını bütünlükdə mənimsəyən firma:

- bazarı inhisarlaşdırır
- təkmil qiymət diskriminasiyası həyata keçirir
- maksimum yüksək qiymətlə satır
- yüksək gəlirin maksimallaşdırılmasına çalışır
- bazarın seqmentləşməsinə həyata keçirir

183 Bazarın inhisarlaşması zamanı rifahın xalis itkiləri aşağıdakında təzahür edir:

- inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır və inhisarçının təklifi rəqabət təklifindən aşağıdır
- inhisarlaşdırma məhsul qıtlığının yaratmasını şərtləndirir
- inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır və inhisarçının təklifi rəqabət təklifindən yüksəkdir
- inhisarçılığın təklifi mütləq qeyri- elastikliyədir
- inhisarlaşdırma məhsul artıqlığının yaratmasını şərtləndirir

184 Təbii inhisar dövlət tərəfindən tənzimlənməlidir, cinsi əks halda:

- məhsul artıqlığı baş verəcək
- ehtiyatların soyğunçuluqla istifadəsi boş verə bilər
- firma itkilərlə üzləşəcək
- başqa firmalar sahəyə daxil ola bilməyəcək
- təklif optimal həcmdən az olacaq

185 İstehsal həcmnin artması ilə inhisarlar üçün qaçırmazdır:

- onların mənfəətinin artması
- onların son hədd gəlirinin azalması
- onların ümumi gəlirlərinin azalması
- onların məhsullarının qiymətinin yüksəlməsi
- onların son hədd xərclərinin azalması

186 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı bazarda tarazlıq o deməkdir ki;

- əmtəələr təkmil rəqabət şəraitində olan qiymətlərə satılır

- əmtəələr orta xərclərə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərindən yüksək qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd gəlirlərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərinə bərabər qiymətə satılır

187 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar üçün əsas rəqabət obyektı:

- əmtəənin qiyməti və bazar payı
- bazar payı və satışın həcmi
- əmtəənin kefiyyəti və onun qiyməti
- firmanın reklam kompaniyaları
- satışın həcmi və əmtəənin kefiyyəti

188 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar qısamüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edərlərsə, bu o deməkdir ki, uzunmüddətli dövrdə:

- onların əldə etdiyi iqtisadi mənfəət artacaq
- bazarda firmaların sayı artacaq
- firmalar daha aşağı son hədd xərcləri ilə istehsal edəcəklər
- bazarda firmaların sayı azalacaq
- bazarda əmtəələrin qıtlığı yaranacaq

189 Oligopolik sahə lider firmanın mövcudluğu ilə səciyyələnərsə, bu zaman;

- autsayder firmalar mənfəət əldə etmir
- yalnız lider firmanın mənfəəti maksimumlaşır
- sahədə "qiymət müharibəsi" baş verir
- autsayder firmalarının qiyməti lider firmanın qiymətlərindən xeyli aşağı olur
- autsayder firmalar qiymətlərini lider firmanın qiymətlərinə uyğunlaşdırırlar

190 Bertranın duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- firmaların buraxılışının həcmi əvvəlcədən veriləndir
- firmalar mənfəətin maksimumlaşdırmasına yönəlmişlər
- firmaların məhsulları bircinsdir
- qiymətlər əvvəlcədən veriləndir
- qərarların birgə qəbul edilməsi qaydası

191 Kurnonun duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- firmaların son hədd xərcləri bərabərdir
- firmaların buraxılışlarının həcmi əvvəlcədən veriləndir
- firmaların məhsulları bircinslidir
- firmalar kartel müqaviləsi bağlayırlar
- qiymətlər əvvəlcədən veriləndir

192 Kartel yaranması ehtimalı o zaman böyük olar ki, bu zaman:

- firmaların məhsulları daha çox fərqlənir
- tələb daha yüksək tempə artır
- firmalar istehsal xərclərinin kəmiyyətinə görə çox az fərqlənirlər
- bütün göstərilənlər doğrudur
- bazar elastikliyi daha yüksək olur

193 Oyunlar nəzəriyyəsi aşağıdakı ehtimal üzərində qurulur:

- firma öz rəqiblərinin strategiyasını nəzərə almır
- hər bir firma öz rəqiblərinə davranışının rüsumal olduğunu hesab edir
- hər bir firma öz sahəsində lider olmağa çalışır
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər
- firmalar həmişə razılaşmasını rəqabətdən üstün tuturlar

194 İnhisar şəraitində qiymətlərin artması bu səbəbdən saxlanılır:

- resurslara qiymətlərin artması
- alıcılıq qabiliyyətinin məhdudluğu
- əmtələrin defisiti
- inhisar şəraitində qiymətlərin artması heç nə ilə məhdudlanmamışdır
- qiymət diskriminasiyası

195 Antiinhisar qanunvericiliyinin başlıca məqsədi:

- istehlakçıların hüquqlarını qorumaqdır
- aşağı qiymətlərin təyin edilməsidir
- bazarda rəqabət şərtlərini saxlamaqdır
- büdcəyə vergi daxil olmalarını artırmaqdır
- kiçik biznesə yardım etməkdir

196 əgər təkmil rəqabətli bazarda fəaliyyət göstərən firma öz məhsulunun təklifinin azalırsa, onda bu:

- əmtənin bazar qiymətinin azalmasına səbəb olar
- bazarda əmtə defisitinə səbəb olar
- əmtənin bazar qiymətinin yüksəlməsinə səbəb olan
- bazarda əmtə artıqlığına səbəb olar
- bazara heç cür təsir köstərməz

197 Hər bir məhsul vahidini eyni qiymətə satan inhisar- bu:

- oliqopolyadır
- təbii inhisardır
- sadə inhisardır
- mönopsioniyadır
- dövlət inhisarıdır

198 Bütün birləşmiş firmaların öz kommersiya və istehsal müstəqilliyini itirdiyi inhisar forması- bu:

- kartellidir
- trestdir
- sindikattır
- sadalananlardan heç bir
- konserndir

199 İstehsal səmərəliliyi təxmin edir:

- cəmiyyətin resursları ehtə bölünüb ki, hansı ki, ictimai tələbatların ödənilməsini maksimallaşdırır
- bütün firmalar tarazılı vəziyyətdə olur
- cəmiyyət üçün zəruri olan hər bir əmtə ən bahalı üsulla istehsal olunur
- alıcıların bütün tələbatları ən yaxşı halda ödənilir
- bütün firmalar iqtisadi mənfəət alır

200 Təkmil rəqabətli firma üçün qısamüddətli dövrdə əmtənin qiyməti bərabərdir:

- son hədd gəlirinə və orta gəlirə
- son hədd xərclərinə
- orta xərclərə
- sabit xərclər
- orta xərclər + iqtisadi mənfəət

201 Təkmil rəqabətli bazarda iqtisadi mənfəət:

- uzunmüddətli dövr ərzində ola bilməz
- əgər ümumi xərclər firmanın ümumi gəlirindən çox olarsa ola bilər
- mühasibat mənfəəti ilə üst-üstə düşür
- daima yeri var
- əgər son hədd gəliri son hədd xərclərindən çox olarsa ola bilər

202 AVC əyrisinin ən aşağısında yerləşən nöqtə adlanır:

- firmanın bağlanması nöqtəsi
- qısamüddətli firmanın tarazılıq nöqtəsi
- uzunmüddətli dövrdə firmanın tarazılıq nöqtəsi
- düzgün cavab yoxdur
- itgisizlik nöqtəsi

203 Təkmil rəqabət şəraitində son hədd xərcləri əmtənin qiymətinə bərabərdir, ona görə ki,

- son hədd gəliri əyrisi mövcud deyil
- son hədd gəliri şaqulidir
- tələb əyrisi üfüqidir
- son hədd xərcləri əyrisinin mövcud olmaması
- tələb əyrisi şaqulidir

204 Mənfəəti maksimumlaşdıran rəqabət qabiliyyətli firma qısamüddətli dövrdə istehsalı davam etdirməyəcək, əgər:

- məhsulun qiyməti orta xərclərdən aşağı olarsa
- orta sabit xərclər məhsulun qiymətindən yüksək olarsa
- məhsulun qiyməti orta dəyişən xərclər minimumundan aşağı olarsa
- məhsulun qiyməti son hədd xərclərindən aşağı olarsa
- orta dəyişən və orta sabit xərclər bərabər olarsa

205 əgər əmtənin qiyməti onun istehsalına çəkilən orta xərcləri ödəmək üçün kifayət deyilsə, firma:

- qiymət bütün orta xərcləri örtənəcən istehsalı davam etdirməli
- əmtənin qiymətini artırmalı
- yeni texnologiyaya keçməli
- qiymətin son hədd xərclərinə bərabər və orta dəyişən xərclərdən çox olduğu səviyyədə istehsalı davam etdirməli
- istehsalı dayandırılmalı

206 Təkmil rəqabətli sahənin tələb əyrisi necə olur?

- Şaquli xətt
- doğru cavab yoxdur
- müsbət mailliyə malikdir
- üfüqi xətt
- mənfi mailliyə malikdir

207 Firmanın məhsulunun sahədə xüsusi çəkisi haqqında verilənlər əsasında hesablamaq olar:

- amortizasiya normasını
- firma məhsulunun son hədd faydalılığını
- Herfindal-Hirşman indeksini
- Lerner indeksini
- son hədd əvəzləmə normasını

208 Bazar qiyməti ilə məhsul satışından əldə olunan pulla onun istehsalına çəkilən son hədd xərclərinin məbləği arasındı fərq:

- iqtisadi mənfəətdir
- mühasibət mənfəətdir
- dəyişən xərclərdir
- sabit xərclərdir
- istehsalçının əlavə gəliridir

209 Məhsulun bazar qiyməti azalarsa, təkmil rəqabət bazarında fəaliyyət göstərən firma

- bazar qiymətindən yüksək qiymətə satış həyata keçirər
- daha çox həcmdə məhsul satar
- daha aşağı səviyyədə son hədd gəliri əldə edər
- Öz məhsulunun təklifini artırır
- öz məhsulunda qiymətin dəyişməz qalmasına çalışır

210 əgər təkmil rəqabəti bazarda bazar tələbinin artması nəticəsində əmtənin qiyməti yüksəlsə, əmin olmaq olar ki:

- təklifin artması nəticəsində qiymət ilkin səviyyəsinə qədər aşağı düşər
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının artması ilə nəticələncək
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə nəticələncək
- doğru cavab yoxdur
- sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə qiymət ilkin səviyyəsinə enəcək

211 Təkmil rəqabət bazarında bazar tələbinin artması nəticəsində qiymətlər yüksəlsə:

- bazara yeni firmaların axını nəzərə çarpır
- əmtəə qıtlığı yaranır
- firmaların arasında rəqabət güclənir
- firmalar iqtisadi mənfəət ala bilmir
- doğru cavab yoxdur

212 Qısamüddətli dövrdə təkmil rəqabət bazarı üçün doğrudur.

- tələbin qiymətə görə elastikliyi sıfıra bərabərdir.
- bazar qiymətinin dəyişməsi ilə firmalar istehsalın həcmi dəyişirlər
- bazar tələbinin kəmiyyəti sabitdər və qiymətdən asılı deyil
- tələbdən heç bir dəyişiklik mümkün deyil
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmir

213 Təkmil rəqabətli firmanın təklif əyrisi qısamüddətli dövrdə ibarətdir:

- son hədd xərcləri əyrisinin artan hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta xərclər əyrisinin bir hissəsidir
- son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta dəyişən xərclər əyrisinin bir hissəsidir

- son hədd xərcləri əyrisinin azalan hissəsidir
- orta dəyişən xərclər əyrisindən yuxarıda yerləşən son hədd xərcləri əyrisinin bir hissəsidir

214 Aşağıdakılardan hansı inhisarın bazar hökmürlüğü indeksini göstəricisidir.

- I/P
- $P/(P-MC)$
- $(P-MC)/E$
- P/E
- $(P-MC)/P$

215 Qapalı inhisar tipinə aiddir:

- əhəmiyyətli dərəcədə müsbət miqyas effekti mövcuddur;
- firma məhsulu minimal qiymətlə satır;
- firma çox aşağı istehsal xərcləri ilə məhsul istehsal edir;
- düzqün cavab yoxdur
- firma məhsul satışı üzrə müstəsna hüquqa malikdir;

216 İnhisar hökmürlüğü tullantısız texnoloqiya əsaslanan mebil istehsalı olan inhisar hansı tipə aiddir?

- təbii inhisar
- açıq inhisarı
- qapalı inhisar
- monopsoniya
- dövlət inhisar

217 Yeni firmaların sahəyə daxil oşması üçün maneələrə aiddir:

- patentlər
- tanınmış ticarət nişanları
- miqyas effekti
- bütün göstərilənlər
- firmaların razılaşdırılmış qiymət siyasəti yeritməsi

218 Hansı rəqabətin növü deyildir?

- funksional
- sahədaxili
- firmalararası
- sahəarası
- firmadaxili

219 Bazarda təkml rəqabətin şərtləri o halda yerinə yetirilir ki, əgər:

- firmalar qiymətə təsir göstərirələr
- firmalar bazar qiymətinə təsir göstərmirlər
- istehlakçılar bazar haqqında natamam informasiyaya malik olurlar
- bütün sadalananların hamısının yeri var
- bazara yeni firmaların daxil olması üçün baryerlər mövcud olur

220 Antiinhisar tənzimlənməsinin belə tədbirlər qrupu mövcud deyil:

- inzibati-hüquqi
- iqtisadi

- inzibati-iqtisadi
- bütün sadalananlar mövcuddur
- qanunvericiliyi

221 İnhisarçı sahəyə digər firmaların girməsi yolundakı baryerlərə aid deyil:

- bu əmtənin istehsalına müstəsna hüquqları firmaya verən patentlər
- nadir xammal resursuna sahib olmaq
- bu fəaliyyət növünü yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları
- bütün sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün baryerdir
- firmanın istehsal etdiyi əmtəyə tələbin yüksək elastikliyi

222 İstehsal kvotası uğrunda mübarizə inhisarın belə formaları üçün səciyyəvidir:

- kartel və trest
- trest və konsern
- sindikat və kartel
- sindikat və trest
- konsern və kartel

223 İnhisar hakimiyyətinin mənbəyi kimi sadalananlardan hansı çıxış edə bilər?

- bazarın həcmi
- istehsalın miqyası
- istehsal resursları üzərində nəzarət
- bütün sadalananlar
- inzibati yardım

224 Müasir antiinhisar tənzimlənməsinin əsas obyektlərinə aiddir:

- bazarın inhisarlaşması
- qiymətlərlə bağlı sövdələşmələr
- firmaların qovuşması
- bütün sadalananlar
- qiymətləri saxlamaq məqsədilə ticarətin məhdudiyətləri

225 İnhisarçı firmanın bazar hakimiyyətinin dərəcəsi hər şeydən əvvəl bundan asılıdır:

- onun məhsuluna tələb elastikliyindən
- məhsulun standartlaşdırılması dərəcəsindən
- alıcıların məlumatlandırılması dərəcəsindən
- firmanın mənfəətinin kəmiyyətindən
- sahəyə daxil olmaq üçün baryerlərin olmasından

226 Təkmil rəqabətli firmanın ümumi gəlir əyrisi necə olur?

- mənfi meyilli əyri
- müsbət meyilli əyri
- koordinatın başlanğıcından çıxan müsbət meyilli xətt
- düz şaquli
- əmtənin qiyməti ilə üst-üstə düşən düz üfüqi

227 Sahədə firmaların sayı həddən artıq çox olarsa Herfindal-Hirşman indeksi :

- mənfidir
- vahidə bərabərdir

- sıfıra yaxınlaşır
- hesablanmır
- sonsuzluğa yaxınlaşır

228 Herfindal-Hirşman indeksinin kəmiyyəti vahidə yaxınlaşarsa, bu o deməkdir ki :

- sahə üçün qabağçıl texnoloqiyaların istifadə edilməsi səciyyəvidir;
- sahədə müstəsna məhsul istehsal edilir;
- sahədə çox sayda firma fəaliyyət göstərir;
- bütün göstərilənlər düzqündür
- sahə üçün bazar hökmürlünlüğünün yüksək səviyyəsi səciyyəvidir;

229 Bazar quruluşunun tipinin müəyyənləşdirilməsi üçün iqtisadçılar tərəfindən aşağıdakı səciyyəldərdən hansı istifadə edilir?

- satıcıların sayı və onlar arasında bazarın bölüşdürülməsi səciyyəsi.
- bazar iştirakçılarının qarşılıqlı əlaqəsinin səciyyəsi
- müxtəlif firmalar tərəfindən istehsal olunan məhsulların bircinslilik dərəcəsi
- bütün yuxarıdakılar doğrudur
- sahə hədlərinin yüksək olması

230 Bazarda təknil rəqabət şərtləri o vaxt yerinə yetirilir ki;

- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edə bilmir
- istehlakçılar bazar haqqında tam informasiyaya malik deyillər
- istehlakçılar bazar haqqında tam informasiyaya malik deyillər
- yuxarıda göstərilən bütün şərtlər yerinə yetirilməlidir
- firmalar müxtəlif əmtəələr istehsal edir

231 Sadalananlardan hansı rəqabəti doğuran şəraitlərə aid deyil?

- Çoxsaylı bərabərhüquqlu bazar subyektlərinin mövcud olması
- Bazar subyektlərinin tam iqtisadi təcridliyi
- Dövlətin bazar subyektlərindən biri kimi bazarda iştirakı
- Sadalananların hamısı aiddir
- Bazar subyektlərinin bazarın konyukturasından asılılığı

232 Rəqabətin müsbət cəhətinə aid deyil:

- qeyri-səmərəli müəssisələrin sıxışdırılıb çıxarılmasına rəvac verməsi
- istehsalçıların istehlakçılara nisbətdə diktəsinin qabağını alması
- resurslardan rasionall istifadəyə rəvac verməsi
- qiymətlərin süni sürətdə şişirdilməsinə mane olması
- inhisarların yaranmasına gətirib çıxarda bilməsi

233 Rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına aid deyil:

- əmtənin istehlakçıya çatdırılması
- dempinq qiymətlərinin tətbiqi
- əmtənin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- əmtəələrə satışdan sonra xidmət
- sadalananların hamısı qeyri-qiymət metodlarına aiddir

234 Ümumi mənfəət bərabərdir:

- istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyəti ilə orta mənfəətin hasilinə

- orta və son hədd mənfəətin cəminə
- orta gəlirlə orta xərclərin fərqinə
- ümumi gəlir və ümumi xərclərin cəminə
- orta xərclər ilə istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyətinin hasilinə

235 Təkmil rəqabətin üstünlüklərinə nə aid deyil?

- İstehsal səmərəliliyi təmin edilir
- Sahibkar fəallığını inkişaf etdirir
- Resursların bölgüsünün səmərəliliyi təmin edilir
- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin üstünlüklərinə aiddir
- Özünü tənzimləmə qabiliyyəti

236 Haqsız rəqabətin əsas metodlara aid deyil .

- iqtisadi (sənaye) kəşfiyyatı;
- rüşvət və şantaj etmə işgüzar hesabatları ilə fırıldaqçılar;
- rəqibin məhsulunun saxtalaşdırılması;
- istehlakçıların aldadılması;
- satırdan sonrakı xidmətin inkişafı;

237 Mütləq inhisar meydana gələ bilər, əgər:

- bazarda həcmiə böyük inhisar firması fəaliyyət göstərsə
- inhisarçı firmanın əmtəəsi böyük tələbə malikdirsə
- inhisarın buraxdığı əmtəənin əvəzediciləri yoxdursa
- sadalanan hallardan heç birində
- inhisarçı firma tarazlı qiymətdən aşağı xərclərlə istehsal etirsə

238 İnhisar hakimiyyəti- bu:

- öz əmtəəsinə istənilən qiyməti təyin etmək imkanı
- istehlakçıların üstünlüklərilə hesablaşmamaq imkanı
- zamanətli mənfəət əldə etmək imkanı
- sadalananlardan heç biri
- maksimum mənfəət götürmək məqsədilə qiymətə təsir etmə imkanı

239 İlk antiinhisar qanunu qəbul edilmişdir:

- kanadada 1889-cu ildə
- abş -da 1914-ci ildə
- abş -da 1990-ci ildə
- danimarkada 1937-ci ildə
- belçikada 1935-ci ildə

240 Təkmil rəqabətli firmanın tələb ayrısı hansı görünüşdə olur?

- mənfə meyilli
- şaquli xətt
- müsbət meyilli
- qırıq xətt
- üfüqi xətt

241 Aşağıdakı bazarlardan hansı daha çox təkmil rəqabət şərtlərinə uyğundur?

- polad

- avtomobil
- bərbər xidməti
- dəbli geyimlər
- firmaların səhmləri və istiqrazları

242 Uzunmüddətli dövrdə təkmil rəqabətli sahədə təklif əyrisi:

- şaquli xətt
- mənfi meyilli
- üfüqi xətt
- bütün cavablar doğrudur
- bütün cavablar düz deyil

243 əgər əmtəənin qiyməti orta dəyişən xərclərdən aşağı olarsa firma nə etməlidir?

- həmin əmtəənin istehsalını artırmalı
- həmin əmtəənin istehsalını olduğu kimi saxlamalı
- həmin əmtəənin istehsalını azaltmalı
- düzgün cavab yoxdur
- həmin əmtəənin istehsalını dayandırmalı

244 Təkmil rəqabətli sahədə tarazlıq qərarlaşır, əgər:

- firmanın son hədd gəliri orta gəlirdən yüksək olarsa
- firma iqtisadi mənfəət əldə edərsə
- qiymət minimal orta xərclər səviyyəsində olarsa
- orta xərclər son hədd xərclərinə bərabər olarsa
- orta xərclər son hədd xərclərindən yüksək olarsa

245 Sağlam rəqabətin əsas metodlara aid deyil.

- qiymətin aşağı salınması;
- yeni əmtəə və xidmətlərin yaradılması və ett-nin nəticələrindən istifadə və s.;
- reklam, satışa qədər və satışdan sonrakı xidmətin inkişafı;
- malın keyfiyyətinin artırılması
- saxta malların istehsalı

246 Məhsul buraxılışının istənilən həcmindən firmanın ümumi xərcləri bərabərdir:

- orta ümumi xərclərin əmtəə buraxılışının həcmninə hasilinə
- son hədd xərclərinin əmtəə buraxılışının həcmninə hasilinə
- orta aşkar xərclərin orta dəyişən xərclərin cəminə
- orta dəyişən xərclərin əmtəə buraxılışının həcmninə hasilinə
- orta ümumi xərclərlə orta dəyişən xərclərin fərqi

247 Bazar quruluşunun təsnifatı zamanı bu əlamət nəzərə alınmır:

- sahədə firmaların sayı
- qiymətlər üzərində ayrı-ayrı firmaların nəzarəti
- sahəyə müstəqil girmək və ondan çıxmaq
- bütün sadalananlar nəzərə alınır
- firmanın fəaliyyət göstərdiyi sahə

248 Təkmil rəqabət üçün sadalananlardan nə səciyyəvi deyildir?

- istehsal körtəbiiliyi, təsərrüfat riski

- yüksək keyfiyyətli məhsul istehsalına nail olunur
- cəmiyyətin təbəqələşməsinin qarşısını alır
- zəif istehsalçılar bazardan sıxışdırılıb çıxarılırlar
- istehsalın qənaətli texnologiyaları istifadə olunur

249 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsinə görə firma rəhbərliyinin əsas vəzifəsi:

- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- xüsusi maraqların və firmanın strateji mənafeələrinin uzlaşdırılması
- firma həcmının maksimumlaşdırılması, onun aktivlərinin artırılması
- bütün sadalananlar
- satışın həcmının və firma gəlirlərinin artırılması

250 Firmanın davranış nəzəriyyəsi hansı ölkədə daha geniş yayılmışdır:

- Böyük Britaniya
- Almaniya
- Kanada
- Fransa
- Yaponiya

251 Bixeviorizm adlanır:

- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- menecer firma nəzəriyyəsi
- davranış firma nəzəriyyəsi
- sadalananlardan heç biri
- həcmi maksimumlaşdırılması nəzəriyyəsi

252 Hansı mülkiyyət formasının yayılması ilə əlaqədar firmanın menecer nəzəriyyəsi meydana gəlmişdir:

- dövlət
- xüsusi
- səhmdar
- bu nəzəriyyənin meydana gəlməsi mülkiyyət forması ilə əlaqədar deyil
- bələdiyyə

253 Firmanın xarici artımının səbəbi:

- investisiya
- qovuşma və udulma
- bank krediti
- bütün sadalanan amillər
- qiymətli kağızların əlavə buraxılışı

254 əmək predmetləri və iş qüvvəsi birlikdə nə adlanır?

- dövriyyə kapitalı
- nizamnamə kapitalı
- əsas kapital
- insan kapitalı
- yalançı kapital

255 İnvestisiyaların belə təsnifatı mövcud deyildir:

- təkrar istehsal quruluşuna görə
- ərazi quruluşuna görə
- sahə quruluşuna görə
- bütün sadalanan təsnifatlar mövcuddur
- istehsal xərcləri quruluşuna görə

256 Maliyyə investisiyaları – bu:

- vəsaitin qiymətli kağızlara qoyuluşu
- bank krediti hesabına həyata keçirilən investisiyalar
- Maliyyə Nazirliyinin həyata keçirdiyi investisiyalar
- qeyri-dövlət investisiyaları
- dövlət investisiyaları

257 Kapitalın dövriyyə sürəti - bu:

- pulun dövriyyə sürəti
- müəssisənin başlanğıc kapitalının formalaşması üçün lazım olan vaxt
- kapitalın bir mərhələdən digərinə keçməsi sürəti
- müəyyən dövr ərzində kapitalın dövrünün sayı
- kapitalın dövrünün həyata keçirildiyi vaxt

258 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- diskontlaşdırma
- investisiya
- amortizasiya
- avans edilmə
- maliyyələşmə

259 Vahid texnoloji proseslə bağlı olmayan firmaların birləşməsi nəticəsində yaranır:

- monopsoniya
- kartel
- inhisar
- duopoliya
- konqlomerat

260 Firmanın fəaliyyətinin xarici mühitinə aid deyil:

- ekoloji vəziyyət
- içtimai fikir
- siyasi şərait
- sosial şərtlər
- firmanın işçilərinin mənəvi səviyyəsi

261 Doğru olmayanını göstərin:

- davranış nəzəriyyəsi firmanın çoxsaylı məqsədlərinin olması şərtindən çıxış edir.
- menecerial nəzəriyyə operativ nəzarətin mülkiyyətçi deyil peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilməsi şərtindən çıxış edir.
- ənənəvi nəzəriyyə firmanın mənəfi maksimumlaşdırmağa can atdığı izah edir.
- menecerial nəzəriyyəyə görə menecerin məqsədi fərdi maraqları ümumi maraqlara uyğunlaşdırılmasından ibarətdir.
- artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi firmanın artımının iki əsas yolunu fərqləndirir.

262 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- Bazar iqtisadiyyatında dövlət müəssisələri mövcud ola bilməz
- Firmanın tərkibində bir neçə müəssisə ola bilər
- Müasir firma adi çoxprofilli istehsalçıdır
- Səhmdar cəmiyyətləri açıq və qapalı olur
- Müəssisələr mülkiyyət formasına görə fərqlənirlər

263 Kapitalın hərəkətinin hansı mərhələləri tədavül sahəsində gedir?

- bütün mərhələləri
- II və III
- I və II
- kapitalın hərəkətinin heç bir mərhələsi tədavül sahəsində getmir
- I və III

264 əsas kapitalın dəyərini onun işləmə müddətinə bölsək, aşağıdakının kəmiyyətini alarıq:

- fond verimi
- amortizasiya fondu
- amortizasiya norması
- kapitalın son hədd məhsulu
- illik amortizasiya

265 əmtəə istehsalçısı onun qiyməti 5% endirdi, nəticədə satışın həcmi 3% qalxdı. Bu əmtəəyə tələb:

- elastikdir
- vahid elastikli tələbdir
- qeyri-elastikdir
- mütləq qeyri- elastikdir
- mütləq elastikdir

266 Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- qısamüddətli dövrdə əmtəələrin qiymətləri dəyişmir
- təcrübə topladıqca sahibkarlıq qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşırlar
- bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür
- əmtəə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır
- əmtəə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır

267 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- tələb və təklifin tərəffüdlərin
- yalnız tələbin dəyişikliklərin
- istehsal şərtlərinin dəyişməsinin
- sahələrarası rəqabətin
- yalnız təklifin dəyişikliklərin

268 Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- topdansatış qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- pərakəndəsətış qiymətləri
- bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir
- bütün sadalananları səciyyəvidir

269 əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnoloqiyanın tətbiqi
- əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
- əmtə istehsalçılarının sayının artması
- əmtə təklifinin azalması
- əmtəyə tələbin azalması

270 Dövlətin təyin etdiyi qiymətlərin yuxarı tavanı belə olur:

- tarazlı qiymət səviyyəsində
- tarazlı qiymətdən yüksək
- tarazlı qiymətdən aşağı
- tələb qiyməti səviyyəsində
- təklif qiyməti səviyyəsində

271 Dövlət nə üçün qiymətin aşağı həddini təyin edə bilər?

- istehsalçılara yardım etmək üçün
- rəqabəti saxlamaq üçün
- istehlakçılara yardım etmək üçün
- tədiyyə qabiliyyətli tələbi yüksəltmək üçün
- bazar tarazlığını təmin etmək üçün

272 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin hansı metod daha çox bazar mexanizminə uyğundur?

- qiymətlər tavanının təyin edilməsi
- vergi və subsidiyaların köməyilə
- qiymətlərin aşağı həddinin təyin olunması
- bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi yol verilməzdir
- qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi

273 Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa:

- əmtə artıqlığı yaranır.
- satıcılar bazarı formalaşır.
- əmtələrin qıtlığı əmələ gəlir.
- əmtənin təklifi artır.
- ehtiyatların qiyməti azalır.

274 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmində dəyişməsinə səbəb olmur?

- əmtə qiymətinin dəyişməsi
- əmtə istehsalçılarının sayının azalması
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsi
- istehsala vergilərin dəyişməsi
- əmtənin istehsal edildiyi xammalın qiymətlərinin artması

275 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmində dəyişməsinə səbəb olur:

- bu əmtənin istehsalı zamanı istifadə edilən resurslara qiymətlərin azalması
- bu əmtənin istehsalının daha səmərəli texnologiyasının tətbiqi
- istehsala vergilərin artması
- bütün sadalananlar təklifin həcmində dəyişməsinə səbəb ola bilər
- sadalananlardan heç nə təklifin həcmində dəyişməsinə səbəb olmur

276 Tələb əyrisinin yerdəyişməsinə təsir etməyən amil:

- əhalinin yaş səviyyəsinin sayları
- istehlakçıların istək və arzuları
- əvəzedici malların qiyməti
- əmtələrin qiyməti
- gəlirlərin kəmiyyəti və bölgüsü

277 Texnologiyanın təkmilləşdirilməsi hansı yerdəyişməyə səbəb olur?

- tələb əyrisinin sağa
- təklif əyrisinin sağa
- tələb əyrisinin sola
- heç bir dəyişiklərə səbəb olmur
- təklif əyrisinin sola

278 İki əmtəə qarşılıqlı əvəz olunandırısa, birincinin qiymətinin qalxması ilə nə müşaiyət olunur?

- ikinci əmtəəyə tələb azalır.
- ikinci əmtəəyə tələbin həcmi artır.
- ikinci əmtəəyə tələb artır
- heç bir dəyişiklik baş vermir
- ikinci əmtəəyə tələbin həcmi azalır.

279 əgər iki əmtəə bir-birini qarşılıqlı tamamlayırsa birinci əmtəənin qiymətinin artması bu nəticəyə səbəb olur:

- ikinci əmtəəyə tələbin həcmiminin aşağı düşməsi qarşılıqlı tamamlayandırsa, onda birinciyə
- ikinci əmtəəyə qiymətin azalması
- ikinci əmtəəyə tələbin həcmiminin artması
- heç bir dəyişiklik doğurmur
- ikinci əmtəəyə qiymətin yüksəlməsi

280 Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- bazar mexanizmidir
- dəyər qanunu
- bazarın konyukturudur
- bazar tarazlığı
- son faydalılıq qanunu

281 Təklifi formalaşdıran amillərə aid deyildir:

- istehsalın əmtəə məhsulu
- idxalın həcmi
- əmtəə ehtiyatları
- bütün sadalananlar aiddir
- əhalinin yığımları

282 əmtəəyə tələb əyrisi üfqi düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,:

- qiymət üzrə tələb elastikliyi 0 –ə bərabərdir
- əmtəəyə tələb mütləq elastikdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- əmtəəyə tələb elastikliyi mənfidir

- əmtəyə tələb mütləq qeyri- elastikdir

283 Təklif əyrisi şaquli düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,

- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 0 –a bərabərdir
 əmtənin təklifi mütləq elastikdir
 təklifin qiymət üzrə elastikliyi 1-ə bərabərdir
 əmtənin təklif elastikliyi mənfidir
 əmtənin təklifi mütləq qeyri- elastikdir

284 əgər əmtənin qiymətinin 5% düşməsi əmtənin təklifinin 8% azalmasına səbəb olursa, on da bu əmtənin təklifi:

- elastikdir
 mütləq elastikdir
 qeyri- elastikdir
 vahid elastikliyə malikdir
 mütləq qeyri- elastikdir

285 Tələbin qiymət elastikliyi yüksək olacaq:

- zinət şeylərinə nisbətən ən zəruri əmtəələrə
 o hallarda ki, bu zaman istehlakçılar əmtəni özü üçün daha az fayda ilə istifadə edirlər
 əmtənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər çoxdursa
 əmtənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər azdırsa
 ən zəruri əmtəələrə nisbətən zinət şeylərinə

286 əgər iki əmtə üçün qiymət üzrə çarpaz elastikliyi 0-a və bərabərdirsə onda bu o deməkdir ki,

- hər iki əmtə aşağı keyfiyyətlidir
 bu qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrdir
 bu qarşılıqlı əvəzədən əmtəələrdir
 hər iki əmtəyə tələb mütləq qeyri – elastikdir
 əmtəələrə tələb bir- birindən asılı deyildir

287 İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir?

- A.Smit
 A.Kurno
 İ.Bentam
 H.Hossen
 A.Marşall

288 əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi bundan asılı deyildir:

- əmtənin məxsus olduğu əmtə qrupundan
 istehlakçıların gəlir kəmiyyətindən
 istehlakçının büdcəsində əmtənin xüsusi çəkisindən
 bütün sadalanan amillərdən asılı deyil
 təklifin həcmindən

289 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı ən zəruri əmtəələrə aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
 0- dan böyük, 1-dən kiçik

- 0-dan kiçik
- 1-dən böyük
- 1

290 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı zinət əşyalarına aiddir?

- 0-dan kiçik
- 1
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- göstərilənlərdən heç biri
- 1-dən böyük

291 əmtənin tələbinə təsir göstərməyən amilləri göstərin.

- əmtənin qiyməti
- istehlakçıların gəlirlərinin kəmiyyəti
- ehtiyatların qiyməti
- verilmiş əmtənin əmtəə istehlakçılarının sayı
- əvəzləyici əmtəələrin qiyməti

292 Təklifin elastikliyi nə dəyişdirə bilər:

- texniki tərəqqi
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsi
- dəb
- göstərilənlər təklifin elastikliyinə təsir göstərmir
- əmtəyə olan tələb

293 Tam dəyərli pullar:

- kağız pullardır
- veksellər və çeklərdir
- qızıl və gümüş sikkələrdir
- sadalananlardan heç biri deyildir
- elektron pullardır

294 Kağız pulun qızıla dönərliliyinin ləğvi adlanır:

- pulun denominasiyası
- inflyasiya
- devalvasiya
- pulun likvidliyi
- qızılın demonetizasiyası

295 Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

- pul aqreqatlarının cəmini;
- tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını
- pulun funksiyalarını;
- pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları
- tədavüldən çıxan pul kütləsini

296 Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

- ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi

- ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi
- bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir
- ictimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi

297 əmtənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqlar nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi

298 Kim öz konsepsiyasında əmtə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərclər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsini birləşdirmişdir:

- L.Valras
- D.Rikardo
- A.Smit
- A.Marşall
- K.Menqer

299 Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- müəyyən əmtələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, vanknotlar, veksellər, elektron pullar
- qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, müəyyən əmtələr, kağız pullar, kredit pullar

300 Pul sistemi – bu:

- pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır
- metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir
- ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
- tədavüldəki pul kütləsidir
- milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir

301 Bimetallizm və monometolizm – bu formalarıdır:

- pul sistemlərinin
- kredit pullarının
- dünya pullarının
- qiymət miqyasının
- elektron pullarının

302 Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- tədiyyə vasitəsi
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü

303 Supermarketdə əmtələrin pulu ödənen zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- tədiyyə vasitəsi

- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü

304 Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- tədiyyə vasitəsi
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü

305 Kredit pullarına nə aid deyildir?

- veksellər
- çeklər
- banknotlar
- kağız pullar
- depozlarda olan pullar

306 Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- tədiyyə vasitəsi
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü

307 Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerini yetirir:

- tədiyyə vasitəsi
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- dünya pulu
- dəyər ölçüsü

308 Dünya pulu kimi istifadə oluna bilərlər:

- dönərli valyuta və qızıl
- kağız pullar
- qızıl və kağız pullar
- sadalanan heç biri
- bank veksəlləri

309 Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

- xərclər
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- resurslar
- pul gəlirləri

310 Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

- xərclər

- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- resurslar
- pul gəlirləri

311 Əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- satışdan gəlirlər
- pul gəlirləri
- resurslar
- istehlak xərcləri
- xərclər

312 Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- pul gəlirləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- resurslar
- istehlak xərcləri

313 Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- əmtəə və xidmətləri istehsal edənlər
- əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- istehsal amillərini verənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edənlər

314 Firmalar əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər
- əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin asılılarıdır
- istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehlak xərclərini həyata keçirirlər

315 Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- əmtəə axınını
- əmtəə və xidmətlərin dövrəni
- pul axınını
- ailə büdcəsini
- resurslar axınını

316 Sadə əmtəə istehsalında əmtəə nədir?

- istehsal məhsulları
- istehsal vastələri
- istehsal məhsulları
- bütün sadalananlar
- torpaq

317 Bazarın belə tipi yoxdur:

- inkişaf etməmiş

- azad
- inkişaf etmiş
- deformasiya olunmuş
- tənzimlənən

318 İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

- yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtəədir
- nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
- istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir
- əmək məhsulları əmtəədir
- ixtisaslaşma olmur

319 Bazarın belə bir funksiyası mövcud olmur:

- inteqrasiya etmək
- stimullaşdırıcı
- tənzimləyicisi
- optimallaşdırıcı
- nəzarət edici

320 əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır
- inkişafı etmiş əmtəə istehsalıdır
- bazar iqtisadiyyatıdır
- natural təsərrüfat
- deformasiya

321 Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

- ticarət yeri
- iqtisadiyyatın təşkilinin və fəaliyyətinin fəaliyyətinin ictimai forması
- əmtəə mübadiləsinin forması
- əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu
- alıcılar və satıcıların məcmusu

322 Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

- əmək bölgüsü
- istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi
- ixtisaslaşma
- istehsalçıların mülkiyyətinin olması
- natural təsərrüfata məstnolma

323 Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

- yüngül sənayenin ağır sənayeden ayrılması
- ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
- xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması

324 Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

- çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması

- resurs və əmtəənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
- tələb və təklifin balansızlığı
- kölgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı
- azad rəqabətin olması

325 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- kəmiyyətindən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından
- rəqabətin növündən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- buraxılan məhsulun çeşidindən

326 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- qeyri-sabitlik
- idarəetməyə az xərclərin olması
- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- reklama az xərclərin çəkilməsi

327 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- sabitlik
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilməsinə yüksək məsrəflər
- kütləvi istehsal məsrəfləri
- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir

328 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- kommersiya
- sahibkarlıq
- marketing
- menecment
- biznes

329 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- menecmentdir
- sahibkarlıqdır
- kommersiyadır
- biznesdir
- marketingdir

330 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- marketing
- biznes
- kommersiya
- sahibkarlıq
- menecment

331 Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

- işsizliyin azaldılması
- rəqabət mühitinin təmin olunması
- ekoloji problemlərin həlli
- əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi
- iqtisadi artımın təmin olunması

332 Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- ixtisaslaşmaya
- torpaq mülkiyyətinə
- istehsalçıların təcrid olunmasına
- əmək bölgüsünə
- xidmətlər istehsalına

333 Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- maddi və qeri-maddi
- natural-əşya və əmtəə
- istehsal və qeyri-istehsal
- doğru cavab yoxdur
- sadə və geniş

334 Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- əmtəə təsərrüfatı
- içtimai təkrar istehsal
- əmtəə tədavülü
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- ticarət

335 İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

- merkantilizm
- proletar siyasi iqtisadı
- klassik siyasi iqtisad
- riyazi məktəb
- neoliberal istiqamət

336 Azərbaycanda ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

- Əxlaqi-Nasirdə
- Kitabı- Dədə Qoqudda
- Xəmsədə
- heç birində
- Müqəddimədə

337 Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

- Platon, Aristotel
- Varron, Seneka
- Konfutsi, Syun-Tszı
- İbn-Xaldun, Foma Akvinski
- Qay, Katon

338 İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

- fiziokratlar
- merkantilistlər
- marşinalistlər
- monetaristlər
- neokeynsçilər

339 Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- fiziokratlar, marksizm, marşinalizm
- marksizm, keynsçilik, monetarizm
- merkantilizm, marksizm, keynsçilik
- merkantilizm, neoliberalizm, marşinalizm
- fiziokratlar, marksizm, keynsçilik

340 Elmi apstraksiya metodu ibarətdir:

- iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- riyazi modellərin qurulmasından
- iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən
- iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından
- iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayrılmaqdan

341 Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

- deduksiya
- təhlil
- elmi abstraksiya
- riyazi modelləşdirmə
- induksiya

342 İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- induksiya metodudur
- iqtisadi eksperimentdir
- iqtisadi modeldir
- deduksiya metodudur
- statistik tədqiqat metodudur

343 Ayrı-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- deduksiya metodudur
- elmi abstraksiyadır
- iqtisadi eksperimentdir
- məntiqi metodudur
- induksiya metodudur

344 Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar –bu:

- iqtisadi kateqoriyalardır
- xüsusi iqtisadi qanunlar

- ümumi iqtisadi qanunlardır
- iqtisadi modellər
- spesifik iqtisadi qanunlar

345 Dəyər qanunu;

- iqtisadi kafeqoriyadır
- xüsusi iqtisadi qanundur
- ümumi iqtisadi qanundur
- iqtisadi qanun deyildir
- spesifik iqtisadi qanundur

346 Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- J.Keyns
- A.Smit
- K.Marks
- D.Rikardo
- A.Marşall

347 İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- A.Smit
- F.Kene
- A.Marşall
- D.Rikardo
- K.Marks

348 İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

- marksizm
- sosial-institusional
- neoklassik
- neokeynsçilik
- marşallizm

349 Mikroiqtişadiyyat nöqtəyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemi ibarətdir:

- qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən
- inflyasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
- vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən
- bütün sadalananlar düzdür
- resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən

350 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- dialektik-materialist
- neopozitiv-empirik
- subyektiv
- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
- rasionalist

351 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda səciyyəvidir?

- dialektik-materialist

- neopozitiv-empirik
- subyektiv
- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
- rasionalist

352 Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- sosial-institusional
- neokeynsçilik
- neoklassik
- neoliberalizm
- marçinal

353 İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

- V.Pareto
- M.Fredman
- A.Marşall
- K.Marks
- L.Erxard

354 Adları sadalanan alimlərdən kim marçinalizmin nümayəndəsidir:

- U.Jevons, K.Menger
- K.Marks, F.Engels
- A.Smit, D.Rikardo
- L.Erxard, M.Fridman
- Ş.Furye, C.Sismondi

355 Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

- sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;
- sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının həmçinin onun bölüşdürülməsi və istehsalının öyrənilməsi;
- xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;
- şəxslərin və sosial institutların davranışı
- kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;

356 İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu
- cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini
- dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- bazar mexanizminin ayrı-ayrı elementlərini
- bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri

357 İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri
- ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçiləri qrupunun iqtisadi davranışını
- dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri
- dünya birliyində iqtisadi münasibətləri

358 Proletar siyasi iqtisad nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları.
- istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları
- millətin sərvəti və onun mənbələri
- milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti
- təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı

359 Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

- fiziokratlar
- keynsçilik
- merkantilizm
- neoliberalizm
- klassik siyasi iqtisad

360 Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- marksizm
- neoklassik
- keynsçilik
- merkantilizm
- institusional-sosioloji

361 İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- U.Jevons, K.Menger
- K.Marks, F.Engels
- L.Valras, V.Pareto
- A.Smit, D.Rikardo
- Ş.Furye. C.Sismondi

362 Siyasi iqtisad termini kimin əsərinin adından götürülmüşdür

- D.Pikardo
- F.Kene
- F. Monkreyen
- P.Buaqilder
- U.Petti

363 Ekonomiks termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

- qədim Yunanıstanda
- qədim Babilistanda
- qədim misirdə
- qədim Romada
- qədim Çində

364 Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüşdür:

- D.Rikardo
- K. Marks
- F. Monkreyen
- P.Buaqilder
- U.Petti

365 F.Kens görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- keynsçiliyin
- fiziokratların
- merkantilizmin
- neoliberalizmin
- marcinalizmin

366 Ticarət burcuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- marcinalizm
- fiziokratlar nəzəriyyəsi
- proletar siyasi iqtisadı

367 İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

- XYII əsrdə
- XX əsrin 70-ci illərində
- XIX əsrin ortalarında
- bizim dövrdə
- XX əsrin 30-cu illərində

368 Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

- 1902-ci ildə
- 1776-cı ildə
- 1615-ci ildə
- 1932-ci ildə
- 1890-cı ildə

369 Gəlir əldə etmək məqsədilə təsərrüfat fəaliyyətinə vəsait qoyulması belə adlanır:

- kapitalın dövrünü
- kapitalın dövriyyəsi
- amortizasiya
- diskontlaşdırma
- investisiya

370 İntestisiya mənbəyinə aid deyil:

- bank kreditləri
- dividendlər
- sadalananların hamısı investisiya mənbəyi ola bilər
- mənfəət
- səhmlərin buraxılışı və satışından vəsaitlər

371 Avanslaşdırılmış kapitalın dəyəri üzrə artdığı və öz ilkin formasına qayıtdığı vaxta deyilir:

- investisiya dövrü
- kapital dövrünü
- kapitalın dövriyyə sürəti
- kapitalın dövriyyə vaxtı
- kapitalın təkrar istehsal prosesi

372 Özəlləşmənin I proqramında müəssisələrinin kiçik, orta və iri müəssisələrə bölünməsi üçün

meyar kimi qəbul olunmuşdur.

- belə meyar yoxdur
- istehsalın həsmi
- məntətin həsmi
- kapitalın həsmi
- işləyənlərin sayı

373 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- diversifikasiya
- daxili artım
- şaquli inteqrasiya
- üfüqi inteqrasiya
- əks-mərkəzləşdirmə

374 İstifadə olunması prosesində fiziki aşınma nəticəsində öz dəyərini hissə-hissə məşsul üzərinə keçirən istehsal vasitələri nədir?

- əsas kapital
- investisiya kapitalı
- nizamnamə kapitalı
- maliyyə kapitalı
- dövriyyə kapitalı

375 Bir istehsal tsiklində öz dəyərini bütövlükdə hazır məhsul üzərinə keçirən istehsal vasitəsi necə adlanır?

- əsas kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- investisiya kapitalı
- nizamnamə kapitalı
- maliyyə kapitalı

376 Mülkiyyətçi gündəlik operativ əməliyyat nəzarətini və firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsini həyata keçirir fikiri aşağıdakılardan hansına aiddir:

- ənənəvi nəzəriyyə
- artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- yuxarıdakıların heç biri
- davranış nəzəriyyəsi

377 Firmanın hüquqi şəxs kimi fəaliyyətini dayandırılmasına səbəb ola bilər:

- əksmərkəzləşdirmə
- qovuşma
- İri firma tərəfindən udulması
- diversifikasiya
- rəqabət

378 Açıq və qapalı səhmdar cəmiyyətləri arasında fərq nədədir?

- Açıq səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin bir hissəsi həmişə dövlətə məxsusdur
- Qapalı səhmdar cəmiyyətinin səhmləri qiymətli kağızlar bazarında satışı çıxarılır

- Qapalı səhmdar cəmiyyətlərinin öz məhsullarını xaricə satmaq hüququ yoxdur
- Onların arasında heç bir fərq yoxdur
- Açıq səhmdar cəmiyyətləri daha aşağı dividend verirlər

379 Ticarət mənfəəti əldə etməyə yönümlənmiş ticarət fəaliyyəti belə adlanır:

- kommertiya
- biznes
- marketinq
- menecment
- sahibkarlıq

380 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, ortaqlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- kapital üzərində mülkiyyətin formasından
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- kəmiyyətindən
- rəqabətin növündən
- buraxılan məhsulun çeşidindən

381 Firmanın belə nəzəriyyəsi mövcud deyil:

- məqsədlərin maksimallaşması nəzəriyyəsi
- menecer
- ənənəvi
- bütün sadalananlar mövcuddur
- həcmə maksimallaşması nəzəriyyəsi

382 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- çoxməqsədli nəzəriyyə
- firmanın menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- sadalananlardan heç biri
- həcmə maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi

383 Satışdan gəlirin maksimallaşdırılması hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- həcmə maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- firmanın davranış nəzəriyyəsi) sadalananlardan heç biri
- firmanın menecer nəzəriyyəsi

384 Birləşmək – bu:

- şirkətlərin birləşməsi haqqında qarşılıqlı müqaviləsi
- inhisarçı danışıq
- bir firma tərəfindən digərinin alınması
- firmanın elmi tədqiqatlar sahəsində birləşməsi
- məhsulların reallaşdırılması sahəsində firmaların fəaliyyətinin birləşməsi

385 Eynitipli məhsul istehsal edən firmaların birləşməsi - bu:

- şaquli birləşmə
- konqlomerat
- üfui bərləşmə
- əks-mərkəzləşdirmə
- diversifikasiya

386 Vahid texnoloji prosesin müxtəlif mərhələlərini həyata keçirən firmaların birləşməsi - bu:

- şaquli birləşmə
- konqlomerat
- üfui birləşmə
- əks-mərkəzləşdirmə
- diversifikasiya

387 Hansı firma nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinin çox olduğunu irəli sürür:

- davranış nəzəriyyəsi
- menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- sadalananlardan heç biri
- həmçinin maksimallaşdırılma nəzəriyyəsi

388 Kapital ünsürlərinin artması hesabına istehsalın həcmnin artması nə adlanır?

- investisiya
- amortizasiya
- kapitalın dövriyyəsi
- kapitalın dövrəni
- diskontlaşdırma

389 Fiziki aşınma nəticəsində avadanlıqların dəyərinin itirilməsi nə adlanır?

- diskontlaşdırma
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- kapitalın dövriyyəsi

390 Daha məhsuldar texnikanın meydana gəlməsi ilə əlaqədar avadanlıqların qiymətləndirilməsi nə adlanır?

- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- fiziki aşınma
- diskontlaşdırma
- kapitalın dövriyyəsi

391 Xalis investisiyalar ümumilərdən nəyin miqdarı qədər fərqlənir?

- mənfəət
- mənəvi aşınma
- fiziki aşınma
- amortizasiya
- orta istehsal xərcləri

392 Müəssisənin cari xərclərinə hansı məsrəflər aid deyildir?

- avadanlığın alınması xərcləri
- əsaslı tikinti xərcləri
- kapitalın alınmasına çəkilən xərclər
- əməyin ödənilməsi xərcləri
- ictimai fondlara ödəmələr

393 İnvestisiya resursları bunlardır:

- maliyyə və insan resurslarının məcmusu
- təkrar istehsal prosesində istifadə edilən iqtisadi resurslar
- müəssisənin nizamnamə kapitalı
- istehsalın təşkili üçün zəruri olan kapital elementləri (ünsürləri)
- investisiya şirkətlərinin vəsaiti

394 İnvestisiya – bu:

- məhsul vahidinin istehsalı üçün xərclər
- istehsal vasitələrinin fiziki aşınması
- əsas kapitalın yaradılması, genişləndirilməsi və texniki silahlandırılması üçün xərclər
- istehsal heyətinin əməyinin ödənilməsi xərcləri
- kapitalın dövriyyəsinin artırılması xərcləri

395 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- investisiya
- diskontlaşdırma
- avans edilmə
- maliyyələşmə
- amortizasiya

396 Marks nəyi fiktiv kapital hesab edir:

- amortizasiya fondu
- dövriyyə kapitalı
- əsas kapitalı
- qiymətli kağızları
- iqtisadi mənfəət

397 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə
- həcmə maksimumlaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmann menecer nəzəriyyəsi
- sadalananlardan heç biri

398 Gəlir və ya şəxsi mənfəət gətirən istənilən fəaliyyət növü belə adlanır:

- biznes
- marketinq
- sahibkarlıq
- kommersiya

menecment

399 Tələbin qiymət üzrə elastikliyini göstərir:

- qiymətin 1% dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin nisbi dəyişməsi
- qiymətin artması zamanı təklifin həcmnin artması
- qiymətin azalması zamanı təklifin həcmnin aşağı düşməsi
- təklifə təsir edən qeyri- qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi
- təklifin həcmnin resursların qiymətində asılılığı

400 Gəlir üzrə tələbin elastikliyi necə hesablanır?

- gəlirin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə vurulur:
- qiymətin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə bölünür
- tələbin həcmnin dəyişməsi faizi gəlirin dəyişməsi faizinə bölünür
- tələb həcmnin dəyişməsi faizindən gəlirin dəyişməsi faizi çıxılır
- gəlirin dəyişməsi faizinə tələb həcmnin dəyişməsi faizinə əlavə olunur.

401 Qiymət üzrə tələbin çarpaz elastikliyi nəyi göstərir?

- tələbin əmtəə qiymətindən və istehlakçıların gəlirlərindən asılılığı
- digər əmtəənin qiymətinin dəyişməsinə asılı olaraq bir əmtəəyə tələbin həcmnin dəyişməsi
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsinə asılı olaraq qiymətlərin dəyişməsi
- bir - birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə tələbin həcmnin dəyişməsi
- bir- birini qarşılıqlı surrətdə tamamlayan əmtəələrin qiymətlərinin dəyişməsi

402 əgər bir əmtəənin qiymətinin azalması adətən digər əmtəəyə tələbin artmasına səbəb olur, onda

- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlandır
- bu o deməkdir ki, istehlakçıların zövqləri dəyişir
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
- bu təsadüfi uyğunluqdur
- bu o deməkdir ki, alıcıların qəlirləri artır

403 Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- qələm və flomaster
- pivə və kvas
- avtomobil və benzin
- dəftər və peçeniya
- kabab və qoyun əti

404 Qarşılıqlı əvəz olunan nemətlərə aiddir:

- paltar və ayaqqabı
- qələmlər və flomasterlər
- rəng və fırça
- dəftərlər və piroqlar
- taxıl və çörək

405 Qiymət üzrə qeyri - elastik tələb o deməkdir ki,

- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% -dən az olaraq dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
- qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
- əmtəənin qiyməti dəyişmir

qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmində dəyişməsinə səbəb olur

406 Təklif qanunu əks etdirir:

- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
- elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni
- tələb və təklif arasından əlaqəni
- hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsinə

407 Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- tələb də artır
- tələbin kəmiyyəti artır;
- tələb azalır;
- istehsalçıların arasından rəqəbat güclənir
- tələbin kəmiyyəti azalır;

408 Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- tələbat
- zərurət
- tələb
- faydalıq
- istək

409 Bazar tələbinə təsir etməyən amil:

- qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin qiyməti
- alıcıların sayı
- resursların qiyməti
- istehlakçıların gəlirləri
- əhalinin strukturunun dəyişməsi

410 Bazar mexanizmi elementinə aid deyil

- qiymət
- tələb
- təklif
- sadalanan heç biri aid deyil
- sadalanan hamısı aiddir

411 əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

- bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.
- qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.
- əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq mümkün de
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.

412 Başqa şərtlər dəyişməməklə qiymətlər yüksəlsə təklif qanununa görə:

- təklifdə artım baş verir.
- təklifin həcmi artır.
- təklifdə azalma baş verir.
- qiymətlərin dəyişməsi təklif qanununda nəzərə alınmır

- təklifin həcmi azalar.

413 Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
 əmtənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq ana olan tələbin həcmnin dəyişməsi
 alıcıların gəlirlirinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
 tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı
 alıcıların bu əmtəni əldə etmək arzusu

414 Hansı müddəa bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- qiymətlər sistemi əsas təşkilədiçi qüvvə rolunu oynayır
 bazar subyektləri öz iqtisadi mənafeələrini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
 qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçimin də indikator rolunu oynayır
 bütün müddəalar əks etdirir
 qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur

415 Hansı tərif A. Marşalın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- qiymət – əmtəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
 qiymət- əmtənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir
 qiymət- əmtənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
 qiymət- tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır.
 qiymət- dəyərin pul ifadəsidir

416 Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- normal qiymət
 tarazlı qiymət
 istehsal qiyməti
 satıcı qiyməti
 alıcı qiyməti

417 Marşall konsersiyasına uyğun olaraq ani tarazlıq şəraitində qiymət asılıdır:

- avadanlığın istifadə intensivliyindən
 tələb və təklifdən
 sahədə firmaların miqdarından
 təklifdən
 tələbdən

418 əgər əmtənin qiyməti azalırsa, onda:

- tələb əyrisinin sağa hərəkəti baş verər
 tələb əyrisinin mailliyi dəyişər
 tələb əyrisinin sola hərəkəti baş verər
 tələb həcmnin artması baş verər
 tələbin həcmnin azalması baş verər

419 Qiymət əmtənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərif verən kimdir?

- K.Marks
 A.Smit
 A.Marşall
 M.Fridmen

F.Kene

420 Xüsusi mülkiyyət – aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək.
- hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi
- hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- hər hansı əmlakın istifadəsi, sahibolması, yiyələnməsi
- hər hansı əmlakla əlaqədar sahibolma, istifadə və sərəncam vermə

421 Hansı meyarə görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- təşkili formasına görə.
- sahə mənsubiyyətinə görə.
- mülkiyyət formasına görə.
- Kapitalın həcminə görə
- Məhsulun xarakterinə görə.

422 Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya Salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır:

- bələdiyyə mülkiyyəti
- Səhmdar mülkiyyəti
- Kollektiv mülkiyyət.
- dövlət mülkiyyəti;
- xüsusi mülkiyyət;

423 Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- dövlət
- xüsusi
- ictimai
- səhmdar
- bələdiyyə

424 Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- turizm sahəsi
- avtomobil istehsalı
- ayaqqabı istehsalı
- mənzil tikintisi
- elektrik enerjisi istehsalı

425 Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- kooperativlərin mülkiyyəti
- xüsusi firmaların mülkiyyəti
- qapalı səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- tam ortaqlıq mülkiyyəti

426 Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

- dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi

- çek özəlləşdirməsmi
- hərraclardan müəssisələrin satışı
- səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı
- xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi

427 İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

- İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək
- ədalətli ictimai quruluşu qurmaq
- İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək
- insanların tələbatlarının ödənilməsini təmin etmək
- ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq

428 İqtisadi sistemin fərqləndirici meyarları hesab etmək olar:

- resurslar üzərində mülkiyyətin forması və koordinasiya mexanizminin növü
- iqtisadi artımın tempi və resurslar üzərində mülkiyyətin forması
- koordinasiya mexanizminin növü və milli gəlir
- doğru cavab yoxdur
- milli gəlir və iqtisadi artımın tempi

429 İstənilən istehsal üsülünün əsasını nə təşkil edir?

- əmək vasitələri və əmək cisimləri
- iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi
- məhsuldar qüvvələr və texnologiya
- məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri

430 Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

- dövlət idarəçiliyinin güclənməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şərtlərin
- qiymətlərin liberallaşdırılması
- rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması
- mülkiyyət formalarının dəyişməsi

431 Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir:

- elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymət almaq olur.
- bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatlar heç vaxt kifayət qədər olmur.
- məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.
- heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasının təmin edə bilməz
- hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur.

432 Hansı xərclər qeyri-aşkar (alternativ) adlanır?

- hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
- istehsalın genişləndirilməsilə əlaqədar xərclər
- rəqabət mübarizəsi və reklamla əlaqədar xərclər
- sadalanan xərclərdən heç biri
- resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyilə əlaqədar xərclər

433 Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

- transaksion

- buraxılmış imkanların xərcləri
- hesabi
- son hədd
- iqtisadi

434 İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

- mülkiyyətin subyektləridir
- mülkiyyətin hüquqlarıdır
- mülkiyyətin obyektləridir
- sadalananlardan heç biri deyildir
- mülkiyyətin funksiyalarıdır

435 İcarədarın hüquqlarına aid deyil:

- icarəyə götürülmüş əmlaka sahibolma;
- icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;
- icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadəetmə;
- sadalananların heç biri
- sadalanan hamısı

436 Xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

- ev təsərrüfatlarının əmlakı
- leqal xüsusi müəssisələr
- şəxsi yığımlar
- bütün sadalananlar aiddir
- qeyri-leqal xüsusi müəssisələr

437 İqtisadi ehtiyatların tam istifadə olunmasını göstərən hər bir nöqtə:

- istehsal imkanları əyrisindən yuxarıda yerləşəndir
- istehsal imkanları əyrisi üzərində yerləşəndir
- istehsal imkanları əyrisindən aşağıda yerləşəndir
- düzqün cavab yoxdur
- şifrdən başqa bütün nöqtələrdir

438 Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə
- tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə
- avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə
- bütün göstərilənlər tansaksion xərclərə aiddir
- müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə

439 Normal mənfəət anlayışı bildirir:

- mənfəətin orta sahə normasını
- mühasibat mənfəətinin vergi tutulmayan hissəsini
- istehsalçıya mövjud sahədə qalmağa imkan verən minimum mənfəti
- istehsalın inkişafı üçün normal şəraiti təmin edən gəliri
- gəlirin xərjləri üstələməsini göstərən kəmiyyətini

440 Azalan verilə qanunun fəaliyyəti bildirir ki:

- istehsalın həjminin artması ilə son hədd xərjlərinin qiyməti mənfəi olur

- bəzən texnologiyalar şəraitində məhsul buraxılışının həjmi ixtisar olunmağa meyl edir
- tətbiq olunan istehsal amillərinin miqdarının artması ilə miqyas effekti
- istehsada istifadə olunan resursların keyfiyyəti daima azalır
- istehsalın həcmnin artması ilə orta xərclər müəyyən andan başlayaraq artacaqdır

441 Orta sabit istehsal xərcləri orta dəyişən xərclərdən onunla fərqlənir ki, onların kəmiyyəti:

- həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən azdır
- məhsulun buraxılış həcmnin dəyişməsindən asılı deyildir
- həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən joxdur
- məhsulun buraxılış həcmnin artması ilə azalır
- son hədd xərclərinin kəmiyyətindən asılıdır

442 Sabit xərclərə aiddir:

- xammal, elektrik enerjisi nə məsrəflər, kreditə görə faizlər, icarə haqqı
- fəhlələrin əmək haqqında məsrəflər, xammal və avadanlığın dəyəri
- idarəetmə və mühafizə heyətinin əmək haqqı məsrəfləri, kreditə görə faizlər
- idarəetmə heyətinin əmək haqqına, xammal alınmasına məsrəflər, kreditlərə görə faizlərin ödənişi
- işçilərin əmək haqqından, avadanlığın əldə edilməsinə məsrəflər, rentə ödənişləri

443 Son hədd xərcləri əyrisi orta dəyişən xərclər əyrisini o nöqtədə kəsir ki, burada

- son hədd xərcləri minimumdur
- mənfəət maksimumdur
- mənfəət 0-a bərabərdir
- orta dəyişən və orta sabit xərclər üst-üstə düşür
- orta dəyişən xərclər minimumdur

444 Düzgün müddəanı tapın:

- iqtisadi mənfəət qeyri – aşkar xərcləri təjəssüm etdirir
- ümumi sabit xərclər istehsal həcmnin dəyişməsi ilə dəyişmir
- istehsalın həcmi nə qədər böyükdürsə ümumi sabit xərclər bir o qədər azdır
- son hədd xərcləri məhsul buraxılışının həcminə bölünmüş ümumi xərclərə bərabərdir
- iqtisadi mənfəət adətən mühasibat mənfəətini üstələyir

445 Orta istehsal xərclərinin dəyişməsi bundan asılıdır:

- istehsal amillərinin istifadə səmərəliliyi
- ümumi istehsal xərclərinin dəyişməsi
- miqyasda qənaət qanununun və azalan verilmə qanununun fəaliyyəti
- iqtisadi və mühasibat mənfəəti arasındakı fərqlər
- son hədd xərclərinin dəyişiklikləri

446 Firma 120 vahid məhsul istehsal edib, ümumi xərcləri 1320 manat təşkil edib. Orta xərclər nəyə bərabərdir?

- 11
- 14
- 12
- 1440
- 1200

447 Orta sabit xərclər 4, orta dəyişən xərclər 14-dür. Məhsul buraxılışının həcmi 180-dir. Orta xərclər

nə qədərdir?

- 3240
- 2520
- 1800
- 45
- 720

448 Ümumi sabit xərclər 150, ümumi dəyişən xərclər 360-dır. Məhsul buraxılışının həcmi 179 vahid olmuşdur. Orta xərclər nə qədərdir?

- 4
- 3
- 5
- 20
- 40

449 Ümumi xərclər 564000, orta xərclər 80-dir. Məhsul buraxılışının həcmi nə qədərdir?

- 563920
- 5070
- 564080
- 12120
- 7050

450 Firma 240 vahid məhsul istehsal etmişdir. Onun ümumi xərcləri 72000, dəyişən xərcləri 62400 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 300
- 560
- 260
- 40
- 36

451 Məhsul satışından gəlir 550000 olmuşdur. Sabit xərclər 15000, dəyişən xərclər 430000 təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 105000
- 135000
- 120000
- 13500
- 10500

452 120 vahid məhsulun satışından gəlir 93000 manat olmuşdur. Orta xərclər 700 manat təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 775
- 93700
- 9000
- 5800
- 84000

453 Məhsulun satışından firma 720000 gəlir əldə etmişdir. Aşkar xərclər 560000, gizli xərclər 70000 olmuşdur. İqtisadi mənfəət nə qədərdir?

- 650000
- 90000
- 490000
- 65000
- 49000

454 Firmanın ümumi xərcləri 64000, orta dəyişən xərcləri 570, orta sabit xərcləri 70 olmuşdur. Firma neçə vahid məhsul istehsal etmişdir?

- 1000
- 10
- 120
- 1200
- 100

455 Firma 140 vahid məhsul istehsal etmişdir. Ümumi xərclər 420000, orta dəyişən xərclər 2100 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 150
- 1400
- 1500
- 900
- 9000

456 İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- konsaltinq şirkətləri
- emissiya sistemi
- vergi sistemi
- ticarət palatası
- sığorta sistemi

457 Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- həmkarlar təşkilatı
- istehlakçılar ittifaqı
- sahibkarlar cəmiyyəti
- əmək birjası
- iqtisadi təhsil sistemi

458 Bazar infrastrukturuna aiddir:

- banklar
- valyuta bircaları
- yarmarkalar
- sadalanan hamısı
- reklama agentliyi

459 Aşağıdakılardan qiymətli kağızların alqı-satqısını həyata keçirildiyi bazar adlanır:

- fond birjası
- lizinq
- hərrac
- emissiya sistemi
- əmtəə birjası

460 Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

- istehlak bazarı
- iş qüvvəsi bazarı
- istehsal vasitələri bazarı
- satıcı bazarı
- innovasiya bazarı

461 Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

- lokal bazar
- regional bazar
- milli bazar
- dünya bazarı
- leqal bazar

462 Daxili quruluş bazarın ayrı-ayrı elementlərinin yerləşməsi; bazarın ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi- bu:

- bazarın strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazarlar sistemidir
- bazar mexanizmidir

463 Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

- bazar mexanizmidir
- bazar strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazarlar sistemidir
- sadalananlardan heç biri deyildir

464 İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu

- ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
- cəmiyyətə zəruri olan əmtələrin istehsalına məsrəflər
- istehlak dəyərinə malik əmtələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- mübadilə dəyərinə malik əmtələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtələrin istehsalına əmək məsrəfləri

465 Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtə
- əmtə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey
- insanlar arasında razılaşma məhsulu
- pul kimi istifadə olunan şey
- universal əmtə

466 Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- qiymət müqyası
- tədiyyə vasitəsi
- qiymətlərin məştabı

- tədavül vasitəsi
- dəyər ölçüsü

467 əmtəə – bu:

- hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey
- inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu
- hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu
- satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya
- digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət

468 əmtəənin əsas xassələrinə aiddir:

- mübadilə dəyəri və bazar dəyəri
- sadalanan heç biri
- əmtəənin çəkisi və ölçüləri
- istehlak dəyəri və mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri və istehlak dəyəri

469 əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- içtimai-zəruri dəyər
- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri
- əmtəənin qiymətliliyi

470 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- içtimai-zəruri dəyər
- mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri
- əmtəənin qiymətliliyi
- istehlak dəyəri

471 Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

- dərslük
- dərman
- kompüter programı
- meyvələr
- avtomobil

472 Nemət adlanır:

- nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti
- insanın bu və ya digər tələbatını ödəyən əşya, hadisə və əmək məhsulu
- iqtisadi tələbatların təzahür forması
- maddi istehsalın məhsulu
- insanın faydalı fəaliyyəti

473 İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

- işsizliyi
- iqtisadi böhranlar
- tələbatların qeyri məhdudluğunu

- resursların məhdudluğunu
- istehsalın səmərəliliyini

474 İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səciyyəvidir:

- informasiya
- resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səciyyəvidir
- maliyyə
- maddi
- təbii

475 Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

- atelyedə pencəyin tikilməsi
- turist səfəri
- dəlləxanada saç qırılması
- təhsil alma
- içtimai nəqliyyatda gediş

476 İstehsal səmərəlidir-əgər

- əmək resurslarından tam istifadə olunması təmin olunubsa
- istehsal resurslarından tam istifadə olunubsa
- yüksək mənfəət alınmışsa
- keyfiyyətli mallar buraxılıbsa
- bütün resurslardan tam istifadə edilibsə

477 Məhdudluq budur:

- ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi
- iqtisadi resursların xarakteristikası
- insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya
- inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi
- təkrar istehsalın xarakteristikası

478 İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

- istehsal münasibətləri ilə
- sadalananlardan heç biri
- idarəetmə metodları ilə
- istehsalın təşkili ilə
- istehsal texnologiyası ilə

479 Sadalanan sahələrdən hansı bir qayda olaraq oliqopolik quruluşa malikdir:

- kənd təsərrüfatı
- ayaqqabı istehsalı
- ticarət
- məişət xidmətləri
- avtomobil istehsalı

480 Firmalar arasında saziş – geniş yayılmış haldır:

- inhisar
- oliqopoliya
- təkamil rəqabət

- bütün sadalanan hallarda
- inhisarçı rəqabət

481 Duopoliya aşağıdakı hallarda ola bilər:

- inhisar
- oliqopoliya
- təkml rəqabət
- sadalanan halların heç birində
- inhisarçı rəqabət

482 Qiymət diskriminasiyası – bu:

- eyni məhsulun müxtəlif qiymətlərə, müxtəlif alıcılara satışdır
- işçiyə onun milliyyətindən və cinsindən asılı olaraq əməkhaqqının müxtəlifliyi
- daha keyfiyyətli əmtəyə qiymət artımıdır
- qiymətlərin daimi artımı
- istehlak əmtəələrinə yüksək qiymətin təyin edilməsi

483 Oliqopoliya modelində firmanın davranış strategiyası bundadır:

- rəqiblərin davranışını nəzərə alaraq qərar qəbul edilməlidir
- firmanın mənfəətinin bölgüsü
- bazarda payının qorunmasına çalışmalıdır
- bütün cöstərilənlər
- dəyişməz qiymət siyasəti həyata keçirməlidir

484 Bir neçə əmtəə istehlakçının və çoxsaylı müstəqil istehsalçının olması ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- Polipoliya
- Oliqopsoniya
- Oliqopoliya
- Monopsoniya
- İnhisar

485 Yüksək inhisarçı mənfəət götürmək məqsədilə müvazinətli qiymətdən yuxarı və ya aşağı xüsusi bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi adlanır:

- alıcı qiyməti
- sövdələşmə qiyməti
- satıcı qiyməti
- sərbəst qiymət
- inhisarçı qiyməti

486 əvəz edicisi olmayan əmtəənin sahədə vahid istehsalçısı – bu:

- duopoliya
- təkml rəqabətli firma
- oliqopoliya
- inhisar
- monopsoniya

487 İnhisarçı firma bacarır:

- öz əmtəəsini istənilən qiymətə sata

- istənilən həcmdə məhsul sata
- maksimum mənfəət verə bilən məhsul buraxılışı və qiymət kombinasiyasını seçə
- istənilən həcmdə əmtəəni istənilən qiymətə satmaq
- tələbin elastikliyinə təsir edə

488 İstehlakçının inhisar vəziyyəti – bu:

- oliqopoliya
- monopsoniya
- oliqopsoniya
- duopoliya
- inhisar rəqabəti

489 İnhisarçı firmanın davranışına xarakterik olan odur ki, o, cəhd edir:

- az məhsul istehsal etməyə və ona yüksək qiymət müəyyən etməyə
- istehsalın elə həcmi ki, $MR=P$ olsun
- çox məhsul istehsal etməyə və ona mümkün olan aşağı qiymət müəyyən etməyə
- alıcı tələbinə uyğun əmtəəni istehsal etsin
- son hədd xərclərinə müvafiq olan qiyməti müəyyən etməyə

490 Mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün inhisarçı firma istehsalın elə həcmi seçməyə çalışır ki, orada:

- son hədd xərcləri məhsulun qiymətinə bərabər olsun
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun
- son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabər olsun
- son hədd xərcləri minimal olsun
- son hədd gəliri orta xərclərə bərabər olsun

491 Təkmil və inhisarçı rəqabət bazarlarının ümumi cəhəti:

- müxtəlif əmtəələr istehsal edir
- firma məhsuluna tələb qrafiki üfüqi xətt formasındadır
- bazarda çoxlu alıcılar və satıcılar fəaliyyət göstərir
- təkmil və inhisar rəqabəti üçün sadalananlar arasında ümumi cəhət yoxdur
- eyni təbiətli əmtəələr istehsal edirlər

492 Eyni əmtəə istehsal edən yalnız iki satıcı rəqib olduğu bazar quruluşu modeli - bu:

- inhisar
- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya
- təkmil rəqabət
- duopoliya

493 Oliqopoliya – bu:

- bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi baza tipi
- qiymətlərə nəzarət məqsədilə istehsalın məhdudluğu haqqında müqavilə bağlamış firmalar qrupu
- müxtəlif əmtəələr istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların bazarı
- qiymət diskriminasiyası həyata keçirən firma
- bazarlarda qiymət artıran və azaldan firma

494 Müxtəlif məhsullar istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların olduğu bazar quruluşu - bu:

- inhisar
- oliqopoliya
- inhisarçı rəqabət
- duopoliya
- təkml rəqabət

495 Ümumi faydalılığın aşağıdakı siyahıda hansı son hədd faydalılığının azalması qanununu əks etdirir:

- 300,400,500,600
- 300,500,1700,9700
- 300,550,850,1200
- 300,400,500,400
- 300,350,370,380

496 Aşağıdakı müddəalardan hansı düz deyildir?

- büdcə xətti üzərində olan hər hansı nöqtə iki müxtəlif əmtəənin müəyyən kombinasiyasını əks etdirir
- fərqsizliklər üzərində olan bütün nöqtələr tələbatın ödənilməsinin eyni səviyyəsini əks etdirir
- fərqsizliklər əyrisi üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir
- bütün mülahizələr doğrudur
- büdcə xətti üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir

497 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- ümumi və son faydalılıq arasındakı fərq
- son faydalılığ
- ümumi faydalılığ
- əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
- öz gəlirini

498 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır
- bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
- istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
- istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

499 İstehlak tarazlığı nöqtəsi – bu:

- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin toxunma nöqtəsi
- büdcə xəttində yerləşən istənilən nöqtə
- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin kəsişmə nöqtəsi
- düzgün cavab yoxdur
- fərqsizlər əyrisinin ən yuxarısında yerləşən istənilən nöqtə

500 Qiffen paradoksu ibarətdir:

- əmtəənin qiyməti azalarsa ona tələb artmaqda
- ümumi faydalılığın azalmasında
- son faydalılığın artmasında
- əmtəələrin bütün qiymətlərində tələbin dəyişməzliyində
- əmtəənin qiyməti azaldıqda ona tələbin azalmasında

501 Nemətlərin son faydalılığı arasındakı nisbətlər aşağıdakıların nisbətləri kimidir:

- onların qiymətləri
- fərqsizlər ayrıləri
- onların dəyərləri
- düzgün cavab yoxdur
- büdcə xətləri

502 Tələb əyrisinin mənfi meyilliyi izah oluna bilər:

- Qiffen paradoksu ilə
- Qossenin ikinci qanunu ilə
- son faydalılığın azalması qanunu ilə
- gəlir effektilə
- fərqsizliklərin ayrıləri ilə

503 İstehlakçı seçimi nədir?

- faydalılığı maksimumlaşdırmaq məqsədilə gəlirin bölgüsü haqqında qərar qəbul etmək
- nemətin faydalılığının hesablanması
- hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətə münasibət
- doğru cavab yoxdur
- alternativ gəlir mənbəyinin seçilməsi

504 Hansı halda aşağı kefiyyətli nemətlərin qiyməti düşdükdə onların istehlakı azalır.

- əvəzləmə effekti gəlir effektindən yüksək olduqda
- gəlir effekti və əvəzləmə effektləri eyni istiqamətə yönəldikdə
- gəlir effekti əvəzləmə effektindən yüksək olduqda və onlar müxtəlif istiqamətə yönəldikdə
- "Gəlir-istehlak" xətti azalan olduqda
- gəlir effekti və əvəzləmə effekti müxtəlif istiqamətlərə yönəldikdə

505 Enqel əyriləri.

- "gəlir-istehlak" xətləri əsasında qurulur.
- təklifdə dəyişiklikləri əks edilir
- "qiymət-istehlak" xətləri əsasında qurulur.
- fərqsizlik ayrıləri ilə üst-üstə düşür
- faydalılığın səviyyəsində dəyişiklikləri əks etdirir.

506 İki əmtənin istehlakı zamanı əmtəələrdən birinin qiyməti düşərsə istehlakçının tarazlıq nöqtəsi yerini dəyişir:

- daha yüksək fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- həmin fərqsizlik əyrisi boyunca
- daha aşağı fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
- istehlakçının tarazlıq nöqtəsi dəyişmir
- yeni büdcə xəttinə

507 əmtəyə fərdi tələbin qrafiki nəyin əsasında yenidən qurula bilər?

- əvəzləmə effektinin qrafik təsviri
- gəlir effektinin qrafik təsviri
- "qiymət-istehlak" xətti
- "gəlir-istehlak" xətti

Enqel ayrılsı

508 İstehlakçı davranışı qaydası ondan ibarətdir ki;

- istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı azalır
- istehlakçı üçün bütün nemətlər eyni qiymətlidir
- əmtənin qiyməti azalrsa istehlakçının bu əmtədən istifadəsinin real gəliri artır
- istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı artır
- hansı əmtənin alınmasına, sərf olunmasına baxmayaraq xərclənmiş sonuncu pul vahidi eyni faydalılıq gətirməlidir

509 əvəzləmə effekti ondan ibarətdir ki;

- istehlakçı üçün bütün nemətlər bərabər qiymətlidir
- əgər əmtənin qiyməti azalrsa istehlakçının həmin əmtədən real gəliri artır
- qiymətlərin azalması əmtəyə nisbi cəlbədiciyi artırır və ona tələbin artmasına səbəb olur
- son hədd faydalığı son hədd faydalığını üstələyir
- təkrar istehlakçılarda əmtənin faydalılığı azalır

510 İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- proletar siyasi iqtisadı
- marşinalizm

511 İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- iqtisadiyyatın strukturu
- iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü
- iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
- iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və priyomları
- müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi

512 İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- riyazi metod və modellərin tətbiqlə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsmilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə
- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsilə

513 İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- riyazi metod və modellərin aparılması ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsi ilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə

514 Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir;
- insanların tələbatlarını ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərir.
- alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;

- insanların içtimayi həyatında iqtisadiyatın rolu müəyənləşdirir
- insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.

515 İqtisad elminin əsas əhəmiyyəti bu gün ondan ibarətdir ki, o:

- sahibkarlara müvəfəqiyyətlə bizneslərini aparmağa kömək edir
- insanlara təsərrüfat fəaliyyətlərindən onların davranışlarının həqiqi motivlərini açıqlayır
- insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından iqtisadiyyatın daha yaxşı təşkil edilməsinin yollarını göstərir
- iqtisadçı-amillərə öz qabiliyyətlərini reallaşdırmağa imkan verir
- insanların içtimai həyatlarında iqtisadiyyatın yerini müəyyən edir

516 P.Samuelson iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünü fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- Smit, Marks, Keyns
- Marks, Keyns, Marşall
- Smit, Rikardo, Marks
- Kene, Marşall, Fridman
- Keyns, Marks, Fridman

517 İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

- merkantilistlər
- sosial-utopistlər
- marksistlər
- fiziokratlar
- neokeynsçilər

518 Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

- obyektiv xarakter daşıyırlar
- insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər
- insanların fəaliyyətindən asılıdırlar
- onların arasında heç bir oxşarlıq yoxdur
- tarixən keçici xarakter daşıyırlar

519 İqtisadi nəzəriyyənin sintez metodun elementlərini göstərin:

- tədqiq olunan hadisənin tərkib hissələrinə bölünməsi
- aralarında doğmaliq əlaqələri olan elementlərin birləşdirilməsi, hissələrdən tamın yaradılması.
- təfəkkürdə konkretədən abstrakta hərəkət
- doğru cavab yoxdur
- sadalanan hamısı sintez metoduna aiddir

520 Tələbatların artması qanunu aiddir;

- xüsusi iqtisadi qanunlara
- ümumi iqtisadi qanunlara
- spesifik iqtisadi qanunlara
- belə bir qanun mövcud deyil
- iqtisadi qanunlara aid deyil

521 İqtisad elmində belə metodoloci yanaşma mövcud deyil;

- dialektik-materialist
- sosial-institusional

- subyektiv
- bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur
- neopozitiv-empirik

522 İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

- merkantilistlər
- marjinalistlər
- fiziokratlar
- neoliberalılar
- neokeynsçilər

523 Elmin tədqiqat predmetini tədaviyüldən istehsala keçirən elmi cərəyanını göstərin.

- utopik-sosialitlər
- marjinalistlər
- fiziokratlar
- merkantilistlər
- keynsçilər

524 Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasının qoymuşdur:

- klassik siyasi iqtisad
- merkantilizm
- proletar siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- keynsçilik

525 İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- sosial-institusionalizm, marjinalizm
- merkantilizm, monetarizm
- monetarizm, neoliberalizm
- keynsçilik, marjinalizm
- marksizm, merkantilizm

526 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin ilk müəllifi kim olmuşdur?

- A.Smit
- D.Rikardo
- A.Monkreyen
- F.Kene
- K.Marks

527 İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- sahibkarlıq fəaliyyətinə
- sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə
- xüsusi mülkiyyətçiliyə
- xarici malların alqı- satqısına
- alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa

528 Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- Jon Stüart Mill
- Karl Marks
- Alfred Marşall
- Adam Smit
- Jon Meynard Keyns

529 Dəyişən və sabit xərclər anlayışı yalnız mövcud olur:

- inhisarçı firma üçün
- təkmlil rəqabətli bazar üçün
- az müddətli dövrdə
- qısa müddətli dövrdə
- inhisar rəqabətli bazar üçün

530 Dəyişən xərclər – bu:

- məhsul vahidinin istehsalına düşən xərclərdir
- aşkar və qeyri –aşkar xərclərdir
- istehsal həcmimin dəyişməsindən asılı olmayaraq mövcud olan xərclərdir
- istehsal həcmimin dəyişməsindən asılı olaraq dəyişən xərclərdir
- alternativ xərclərdir

531 Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür:

- mühasibat mənfəəti - qeyri-aşkar xərclər = iqtisadi mənfəət
- iqtisadi mənfəət – mühasibat mənfəəti = aşkar xərclər
- aşkar xərclər + qeyri-aşkar xərclər = mühasibat xərclər
- müddəalardan heç biri düzgün deyildir
- iqtisadi mənfəət – qeyri-aşkar xərclər = mühasibat mənfəəti

532 Ümumi(məcmu) xərclər – bu:

- mühasibat xərcləri+ iqtisadi xərclər
- son hədd xərcləri + orta xərclər
- sabit xərclər– dəyişən xərclər
- sabit xərclər+ dəyişən xərclər
- qeyri – aşkar xərclər– mühasibat xərcləri

533 Daimi xərclər qrafiki:

- müsbət maillikli əyridir
- şaquli düz xətdir
- üfüqi düz xətdir
- koordinat oxunun başlanğıcından 45 dərəcə bucaq altında çıxan düz xətdir
- mənfə mailləkli əyridir

534 Qısamüddətli dövrdə sahibkar istehsal həcmi artırmağa bilər:

- verimin azalması effekti başlayana qədər
- son hədd xərcləri 0 bərabər olana qədər
- qısamüddətli dövrdə istehsal həcmi artırmağa lüzum yoxdur
- sabit xərclər aradan qalxana qədər
- miqyasda qənaət effekti başlayana qədər

535 Miqyasda qənaət effekti nədən ibarətdir ?

- ondan ibarətdir ki, sahibkarlar daima istehsal miqyasını artırirlar
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcminin artması zamanı məhsul vahidinə düşən xərclər azalır
- ondan ibarətdir ki, qənaət istehsal miqyaslarının azaldılması hesabına əldə olunur
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcminin artması ilə dəyişən xərclər artır, sabit xərclər isə azalır:
- ondan ibarətdir ki, istehsal həcminin azalması ilə ümumi xərclər aşağı düşür.

536 İstehsal funksiyası göstərir:

- bu və ya digər əmtənin istehsalında hansı texnologiya istifadə edilir.
- əmtəə qiymətinin istehsal xərclərindən asılılığı
- istehsal həcminin dəyişməsi ilə istehsal xərcləri və mənfəət neçə dəyişir
- istehsalın həcminin istifadə olunan istehsal amillərinə, miqdarında asılılığı
- hansısa əmtənin istehsalında istifadə olunan müxtəlif istehsal amilləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə

537 Sabit xərclər – bu :

- onların əldə olunması məqamında olan qiymətlər üzrə resurslara məsrəflərdir
- firmanın hətta məhsul istehsal edilmədiyi halda belə çəkdiyi xərclərdir
- daha əlverişli istehsal şəraitində məhsul istehsalının, minimum xərcləridir
- mühasibat xərcləridir
- qeyri- aşkar xərcləridir

538 Texnologiya səmərəliliyi – bu:

- istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsuludur
- istehsalatda işçilərin maşınlar və avadanlıqla əvəz edilməsinin ən yaxşı üsuludur
- mövcud şəraitdə ən qabaqcıl texnologiyanın tətbiqidir
- ən mümkün istehsal resurslarının istifadə edilməsi imkanındır
- məhsul buraxılışının müəyyən həcmini təmin etmək üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uzlaşdırılmasıdır

539 İstehsal amillərinin uzlaşdırılmasının bütün mümkün variantları ilə buraxılan məhsulun həcmi arasındakı qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı anlayışın köməyi ilə ifadə olunur:

- istehsal imkanları ayrılıqla
- təklifin elastikliyilə
- məhsul buraxılışının ümumi həcm ayrılıqla
- ümumi xərclər ayrılıqla
- istehsal funksiyası ilə

540 İstehlakçılarda onların gəlirləri və şəxsi üstünlükverimlərinə asılı olaraq müxtəlif məhsul və xidmətlərə tələbin formalaşması prosesi adlanır:

- bazar qiymətlərinin formalaşması
- istehlakçı davranışı
- bazar tələbinin formalaşması
- təklifin elastikliyi
- tələbin elastikliyi

541 Faydalılığın ölçülməsinə iki əsas yanaşma:

- keynsçi və neoliberal
- marksist və monetar
- istehsal və qeyri-istehsal
- marksist və klassik
- ordinalist və kardinalist

542 İstehlakçının müəyyən dəst əmtəələrin istehlakından aldığı məmnunluq necə adlanır?

- gəlir effekti
- ümumi faydalılıq
- son faydalılıq
- əvəzetmə effekti
- yutil

543 Son faydalılıq - bu:

- müəyyən miqdarda pul vəsaitinin xərclənməsi müqabilində əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq
- istehlakçının əlavə nemət vahidinin istehlakından aldığı məmnunluq
- istehlakçının almaq istədiyi faydalılığın maksimal səviyyəsi
- ümumi faydalılıq
- müəyyən miqdar nemətin istehlakından əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq

544 Ordinalist istehlakçı davranışının nəzəriyyəsi başqa cür adlanır

- menecer nəzəriyyəsi
- faydalılığın kəmiyyət nəzəriyyəsi
- faydalılığın sıra nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- davranış nəzəriyyəsi

545 Bütçə xətti göstərir:

- istehlakçıya eyni faydalılıq verən iki əmtəənin mümkün olan müxtəlif kombinasiyalarını
- tələbin həcmnin qiymətdən asılılığını
- tələbin ödənilmə dərəcəsini
- bazar qiymətlərinin dəyişməsinə
- istehlakçının malik olduğu gəlirin müqabilində ola biləcək iki əmtəənin müxtəlif kombinasiyalarını

546 Qiffen paradoksu bunlara münasibətdə təzahür olunur:

- zinət əşyaları
- aşağı keyfiyyətli məhsullar
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- əvəzləyici əmtəələr
- tamamlayıcı əmtəələr

547 Fayda nədir?

- nemətin istehlakçıya fayda gətirmək xassəsi
- əmtəələrin istehsal olunmasının səbəbi kimi onların obyektiv xassəsi
- nemətin insanın bu və digər tələbatı ödəmək qabiliyyəti
- qeyri iqtisadi kateqoriyadır
- insanın sağlamlığı üçün faydalı olan elementlərinin mövcudluğu

548 Səciyyələrin təhlili metodunun müəllifi kimdir.

- K.Lankaster
- Y.Slutski
- C.Klark
- İ.Bentam
- C.Hiks

549 Hansı əmtəə normal əmtəə sayılır:

- stabil olaraq tələbi az olan əmtəə
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin düz mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- stabil olaraq tələbi çox olan əmtəə
- qiymətlərin dəyişilməsi ilə onlara tələbin dəyişmədiyi əmtəələrdir
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin tərs mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə

550 Faydalılıq məfhumunu iqtisadi tədqiqatlarda ilk dəfə kim işlətməmişdir:

- A.Smit
- İ.Bentam
- U.Cevons
- K.Marks
- K.Menger

551 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinin əsas tədqiqat obyektidir:

- istehsal sferası
- qeyri-istehsal sferası
- mübadilə sferası
- bütün sadalananlar
- maliyyə bazarı

552 Qiymətlərin tərəddüdlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə həyata keçirilən sövdələşmə necə adlanır?

- real əmtəə ilə sövdələşmələr
- mükafatlı sövdələşmələr
- onkol sövdələşmələr
- forvard sövdələşmələr
- möhtəkir sövdələşmələr

553 əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- ticarət üçün yerin verilməsi
- informasiyanın verilməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi
- listing
- mübahisələrin tənzimlənməsi

554 Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

- xarici kapitalı cəlb etmək üçün
- müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün
- azad rəqabəti təmin etmək üçün
- bütün sadalananlar üçün
- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün

555 Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

- həmkarlar ittifaqları
- istehlakçıların birlikləri
- sahibkarların birlikləri
- emmisiya sistemi

iqtisadi təhsil sistemi

556 Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- alıcılar satıcılardan çoxdursa
- satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa
- bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirlərsə
- tələb təklifi üstələyirsə
- təklif tələbi üstələyirsə

557 Bazar infrastrukturunun funksiyalarını aid deyil.

- hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təcrübənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;
- istehsal sahəlin arasında resursların bölünməsi
- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;
- bazar münasibətləri iştirakçılarına öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;
- sadalanan hamısı aiddir

558 əmək birjalarının vəzifələrindən aid olmayanını göstərin

- Boş iş yerlərinin uçotu
- iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsinə
- bazar qiymətlərinin tətbiqi
- işsizlərin ixtisasının artırılmasının və "yaxın" peşələrə yiyələnməsinin təşkili
- işsizlərə maddi yardımın verilməsi

559 Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- vergi sistemi
- konsaltinq şirkətləri
- auditor firmaları
- sığorta sistemi
- ticarət palatası

560 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

- paltar
- sualtı qayıq
- küləyin enerjisi
- bilik
- su kəməri

561 İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı tipləri mövcuddur:

- sadə və geniş
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar
- nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı
- iqtisadi və qeyri- iqtisadi
- maddi və qeyri -maddi

562 İstehsal vasitələri ibarətdir:

- əmək cisimləri və əmək məhsullarından
- əmək vasitələri və cisimlərindən

- əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
- iş qüvvəsi və texnologiyadan
- əmək məhsulları və əmək vasitələrindən

563 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir?

- torpaq
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- əmək
- pul kapitalı
- kapital

564 İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

- əmək
- maddi
- qeyri-maddi
- maliyyə
- təbii

565 əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

- bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir
- bunlar əmtəədir
- bunlar iqtisadi resurslardır
- bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir
- bunlar hamısı maddi nemətlərdir

566 əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

- istehsal binaları, avadanlıq, alətlər
- alətlər, yanacaq, xammal
- iş qüvvəsi, texnologiya
- xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri
- istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi

567 Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti nədir?

- iqtisadi mənafe
- xidmət
- iqtisadi ehtiyat
- qeyri-maddi nemət
- maddi nemət

568 İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- texnologiya
- əmək vasitəsi
- maddi nemət
- istehsal amili
- əmək predmeti

569 İstehsalın şəxsi amili nədir?

- əmək vasitələri
- əmək predmeti

- istehsal vasitələri
- doğru cavab yoxdur
- iş qüvvəsi

570 İqtisadi mənafeələr – bu:

- insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri
- iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
- insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
- insanların özünün reallaşdırmağa tələbatı
- iqtisadi subyektlərin maraqları

571 Göstərilən amillərdən hansı iqtisadi resurslara aiddir.

- təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları
- əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti
- informasiya amili
- sadalanların heç bir
- sadalanan hamısı

572 əmək cisimləri –bu:

- binalar, yollar, kanallardır
- fəhlələr və ifadəedicilər heyətidir
- alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
- hazır məhsul
- sonrakı emala gedən xammal

573 Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- əmək vasitələri və əmək məhsulu
- texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- əmək alətləri və təkrar istehsal olunan əmək vasitələri;
- istehsal vasitələri və iş qüvvəsi.
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi;

574 Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcud deyil:

- bölgü
- həddindən artıq ifrat istehsal
- mübadilə
- istehlak
- istehsal

575 İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- 4
- 3
- 2
- 6
- 5

576 Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansılar doğrudur?

- torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
- torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə

- torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti
- sahibkarlıq, texnologiya, əmək
- resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital

577 Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi nədir?

- doğru cavab yoxdur
- qeyri maddi istehsal
- iqtimai təkrar istehsal
- təsərrüfat fəaliyyəti
- maddi istehsal

578 İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

- istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı
- müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi
- firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını
- firmanın maksimum istehsal həcmi
- mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını

579 Rəqabətin hərfi mənası nədir?

- istehsalın nəticəsini yaxşılaşdırmaq;
- iqtisadiyyatın inkişaf etdirmək;
- satışda, alışda əlverişli şərait;
- latın sözü olub (concureqo) "toqquşma" deməkdir.
- bazar

580 Rəqabət nədir?

- bazar təsərrüfatı subyektləri arasında əmtələrin istehsalı və realaşması ən yaxşı şərtləri uğrunda mübarizədir;
- müəssisələr arasında bəhsləşmədir;
- istehsalçılar və istehlakçılar arasında resurslar uğrunda mübarizədir
- istehsalçılar arasında mübarizədir;
- istehlakçılar arasında mübarizədir;

581 İstehsal inhisarçılığı nədir?

- əlverişli satış şəraitidir
- əlverişli istehsal şəraitidir;
- müəyyən növ məhsul istehsalının əsas hissəsinin bir istehsalçının əlində cəmlənməsidir;
- hansısa bir əmtəənin ancaq iri müəssisələrdə istehsal olunması
- istehsalçı müəssisələrin birləşməsidir;

582 Müasir iqtisadi nəzəriyyə neçə bazar strukturu tiplərini ayırır?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

583 İnhisarın səciyyəvi xüsusiyyətlərinə aid deyildir?

- bazar qiymətinə təsir göstərmək imkanı
- inhisar mənfəətini mənimsəmək

- digər firmaların bazara girişinə mane olmaq imkanlarının olması
- bütün resursların tam mobilliyi
- istehsalın əksər hissəsinin bir firmada təmərküzləşməsi

584 Təbii inhisar

- rəqabət nəticəsində yaranan inhisar.
- nadir və sərbəst təkrar istehsal oluna bilməyən elementlərin sahibi olan istehsalçı
- əlverişsiz istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- əlverişli istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- istehsalın həcmi razılaşdıran müəssisələr birliyi;

585 Azərbaycan Respublikasında Antiinhisar qanunvericiliyinə uyğun olaraq hansı müəssisələr inhisarı hesab olunur?

- satışın 35 %-ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə
- istehsalın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən müəssisə;
- satışın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- satışın 50%-ni öz əlində cəmləşdirən iki müəssisə;
- istehsalın 50% -ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;

586 Təkmil rəqabətin şərti deyil:

- çoxlu miqdarda sərbəst istehsalçılar
- çoxlu miqdarda sərbəst istehlakçılar
- qiymətlərə təsir etmənin mümkünsüzlüyü
- əmtələrin differensiasiyası
- sahəyə girişin və aradan çıxışın azadlığı

587 Heç biri əmtənin bazar qiymətinə təsir edə bilməyən eyni məhsul istehsal edən çoxsaylı firmaların bazar quruluşu - bu:

- duopoliya
- inhisar
- inhisarçı rəqabət
- təkmil rəqabət
- oliqopoliya

588 Hansı bazar quruluşunda firmalar sərbəst olaraq sahəyə daxil ola və oradan çıxıb biləcək?

- inhisarçı rəqabət
- oliqopoliya
- təkmil rəqabət
- duopoliya
- inhisar

589 Sahə anlayışı təxmin edir:

- bir-birini qarşılıqlı əvəz edən məhsullar istehsal edən firmalar qrupu
- bir texnologiya istifadə edən firmalar qrupunu
- bir-birini qarşılıqlı tamamlayan məhsullar istehsal firmalar qrupunu
- eyni resursları istifadə edən firmalar qrupunu
- ümumi təşkilati prinsiplərlə xarakterizə olunan firmalar qrupu

590 Qısamüddətli dövrdə rəqabət qabiliyyətli firmanın təklif əyrisi hansı əyri ilə üst-üstə düşür?

- orta xərclər əyrisi
- orta dəyişən xərclər əyrisi
- ümumi xərclər əyrisi
- son hədd xərcləri əyrisi
- adları çəkilənlərdən heç biri ilə

591 Təkmil rəqabətli firma mənfəəti maksimumlaşdırır, əgər:

- əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərə bərabər olarsa
- firmanın təkə mühasibat mənfəəti deyil, iqtisadi mənfəəti də olarsa
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olarsa
- qiymət orta xərclərə bərabər olarsa
- orta gəlir orta xərclərə bərabər olarsa

592 Natural inhisar formalarına aid deyildir:

- ümumi forma
- təsadüfi forma
- təbii forma
- adı çəkilənlərdən heç biri
- sabit forma

593 əgər Lerner indeksinin qiyməti 1-ə yaxınlaşırsa, deməli:

- sahə üçün bazar hakimiyyətinin yüksək dərəcəsi səciyyəvidir
- sahə nadir məhsul buraxır
- firmaların təqdim etdiyi məhsul eyninövlüdür
- bütün sadalananlar düzdür
- bazar payları firmalar arasında bərabər bölüşdürülmüşdür

594 Qeyri – təkmil rəqabət nəzəriyyəsinin əsaslarını kim yaratmışdır?

- K.Marks, F.Engels
- M.Fridman, L.Erxard
- A.Smit, D.Rikardo
- D.Robinson, E.Çemberlin
- V.Parreto,L.Valras

595 Aşağıdakı təriflərdən hansı daha çox normal mənfəət anlayışına uyğun gəlir?

- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olduqda firmanın əldə etdiyi mənfəət
- işlərin normal aparılması şəraitində firmanın alacağı mənfəət
- sahədə tipik firmanın əldə etdiyi mənfəət
- heç bir tərif
- həmin sahədə firmanın qalması üçün zəruri olan minimum mənfəət

596 Bazar hökmüranlığı nədir?

- firmanın alıcılar üzərində hökmüranlığı
- bazar qiymətinə təsir etmək imkanı
- rəqiblərin öz siyasətinə tabe edilməsi
- tam rəqabət qabiliyyətlilik
- tələb qanunu ilə hesablaşmamaq imkanı

597 Bazar hakimiyyəti dərəcəsinin göstəricisi budur:

- son hədd əvəzləmə norması
- Pareto meyarı
- Lorents əyrisi
- Lerner indeksi
- Filips əyrisi

598 Rəqabətin funksiyalarına aid deyil:

- istehsalın səmərəliliyini stimullaşdırması
- əmtələrin keyfiyyətinin yüksəldilməsini stimullaşdırma
- istehsalçıların differensiasiyası
- cəmiyyətdə sosial ədaləti təmin etməsi
- resursların iqtisadi səmərəli bölgüsü

599 Qeyri-təkmil rəqabət növlərinə nə aid deyil:

- oliqopsoniya
- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- sadalananların hamısı aiddir
- oliqopoliya

600 Eyni növ əmtənin çoxlu sayda müstəqil istehsalçısı və həmin əmtənin külli miqdarda təcrid olunmuş istehlakçısı ilə səciyyəli bazar strukturu necə adlanır?

- İnhisar
- Oliqopoliya
- Polipoliya
- Monopsoniya
- Oliqopsoniya

601 Anti-inhisar Şerman qanunu harada və nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1935-ci ildə Belçikada
- 1890-cı ildə ABŞ-da
- 1889-cu ildə Kanadada
- 1937-ci ildə Danimarkada
- 1914-cü ildə ABŞ-da

602 əlavə əmtəə vahidinin satışından əldə olunmuş gəlir:

- orta gəlirdir
- maksimum gəlirdir
- minimum gəlirdir
- son hədd gəliridir
- ümumi gəlirdir

603 Firmanın ümumi gəliri ilə ümumi xərcləri arasındakı fərq:

- ümumi mənfəətdir
- son hədd gəliridir
- orta gəlirdir
- orta mənfəətdir
- orta xərclərdir

604 Firmanın orta gəliri ilə orta xərcləri arasındakı fərq:

- ümumi mənfəətdir
- son hədd gəliridir
- orta gəlirdir
- orta mənfəətdir
- orta xərclərdir

605 əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yuxarı olarsa nə müşayiət olunur?

- bazarda əmtəə artıqlığı yaranar
- bu əmtəəyə tələb elastikdir
- bu əmtəəyə tələb qeyri-elastikdir
- bazarda qısamüddətli müvazinət mövcud olar
- bazarda əmtəə qıtlığı yaranar

606 Nəyin nəticəsində artıq istehsal effekti meydana çıxma bilər?

- qısamüddətli tarazlıq nəticəsində
- vergilərin artması nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlərin aşağı həddinin təyin edilməsi nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlər tavanının təyin edilməsi nəticəsində

607 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtəənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

- müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtəələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında
- istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
- tələb və təklifin təraddüdləri əsasında
- bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində

608 A.Marşall öz qiymət nəzəriyyəsində qiymətin hansı növünə baxmamışdır?

- istehsal qiymət
- normal qiymət
- təklif qiyməti
- tələb qiyməti
- A.Marşall göstərilən bütün qiymət növlərinə baxmışdır

609 əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- qiymətin azalması və təklifin artması
- qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
- qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına
- əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
- qiymətin artması və təklifin həcmnin azalması

610 əgər əmtəəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- əmtəənin tarazlı həcmi azalar
- tarazlı qiymət artar
- heç nə dəyişməz
- tarazlı qiymət azalar

əmtənin tarazlı həcmi artar

611 əmtəyə tələbin azalması nəyə səbəb ola bilər?

- istehlakçıların qəirlərinin artması
- bu əmtəyə qiymətlərin qalxmasını gözləmək
- bu əmtənin təklifinin azalması
- bu əmtənin istehlakçılarda böyük ehtiyatlarının olması
- əmtə- əvəzedicilərinə qiymətlərin azalması

612 əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- tələbin həcmi artar
- əmtə defisiti meydana çıxar
- əmtə artıqlığı əmələ gəlir
- həç nə baş verməz
- təklifin həcmi azalar

613 Hansı halda həm tələbin həcmnin, həm də təklifin həcmnin azalması zamanı əmtənin qiyməti artar?

- əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa
- əgər təklifin həcmi tələbin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər tələbin həcmi təklifin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- belə ola bilməz
- əgər bu əmtə üçün əmtə- əvəzediciləri varsa

614 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sola doğru hərəkət edəcək
- benzinə tələb artacaq
- avtomobilin qiyməti artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sağa doğru hərəkət edəcək
- nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq

615 Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər
- tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir
- əmtəyə tələb və təklif üst- üstə düşür
- tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- əmtə tarazlıq qiymətilə satılır

616 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- əmtənin qiyməti sabit olacaq
- təklif əyrisi daha dikdir
- təklif əyrisi daha az mailli şəkə malik olur
- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- əmtəyə tələb yüksək olacaq

617 İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddəə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- əmtənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtə miqdarının artması ilə nəticələnir
- tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtə miqdarının artmasına gətirib çıxarır
- tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtə miqdarının artmasına səbəb olur

- təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtəə miqdarının azalmasına səbəb olur
- tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtəə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır

618 Tələbin qiymət üzrə elastik əmsalının kəmiyyəti 2-ə bərabərdir. Bu o deməkdir ki:

- əgər əmtəənin qiyməti 1 % enərsə, onda ona tələbin həcmi 2% azalar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% azalarsa, onda ona tələbin həcmi 2% artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5% azalar
- tələbin həcmi, hətta dəyişməz qiymət zamanı dəyişəcək
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5 % artar

619 Aşağıdakı müddəalardan hansı əmtəəyə tələb elastikliyinə səciyyəsinə aid deyildir?

- əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, satıcıda satışdan əldə olunan pul gəliri azalırsa
- qiymət elastikliyi əmsal 1-dən kiçikdir
- alıcılar əmtəə qiymətinin dəyişməsinə sürətlə reaksiya verirlər
- əmtəəyə tələbin həcmiminin faiz dəyişməsi əmtəənin qiymət dəyişməsinə nisbətən çoxdursa
- əgər əmtəənin qiyməti artırsa, satışda əldə olunan pul gəliri satıcıda ixtisar olunursa

620 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandirlər

621 Təklif elastikliyi birinci növbədə asılıdır:

- bu əmtəənin əvəzədicilərinin sayından
- bu əmtəənin ən zəruri əmtəə və ya zinət əşyası olmasından
- bu əmtəənin alqısına yönəldilmiş istehlakçı xərclərinin payından
- əgər əmtəəyə tamamlayıcı əmtəələr vardırsa
- bu əmtəənin istehsalçıların qiymətin dəyişməsinə hansı sürətlə reaksiya verə bilməsindən

622 əmtəənin təklifi mütləq qeyri-elastikdir. əgər bu əmtəəyə tələb artarsa, onda:

- tarazlı qiymət azalar, tarazlı əmtəə miqdarı isə artar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı artar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı azalar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı isə dəyişməz
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı azalar

623 əgər iki əmtəənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandirlər
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

624 əmtəə təklifinin azalması nəyi artırır?

- bu əmtəəyə olan tələbin
- bu əmtəənin qiymət üzrə təklif elastikliyinə
- bu əmtəənin gəlir üzrə tələb elastikliyinə

- əmtə – əvəzedijilərinə olan tələbin
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə olan tələbin

625 Aşağıdakı müddələrdən hansı qiymət üzrə qeyri-elastik tələbə malik əmtəə səciyyəsinə aid deyildir?

- alıcılar əmtəənin alqısına öz xərclərinin cüzü hissəsinə sərb edirlər
- bu əmtəənin çoxlu miqdarda əvəzediciləri vardır
- bu əmtəə ən zəruri əmtəədir
- qiymət elastikliyi əmsalı 1 –dən azdır
- əmtəəyə tələb həjminin faiz dəyişməsi əmtəə qiymətinin dəyişməsinə nisbətən azdır

626 əgər gəlir üzrə əmtəəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, on da bu əmtəə:

- ən zəruri əmtəədir
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir
- zinət əşyasıdır
- tamamlayıcı əmtəədir
- əmtəə- əvəzedicisidir

627 əmtəə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- istehsal vergilərin artması
- resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi
- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- əmtəə- əvəzedicisinin olmaması
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəəyə qiymətin enməsi

628 A.Marşall öz konsepsiyasında qiymət anlayışına hansı yaraşmaları birləşdirmişdir?

- son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehlak davranışı nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- təkrar istehsal nəzəriyyəsi, xərclər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- istehsal amilləri nəzəriyyəsi və tələb təklif nəzəriyyəsi

629 Vergilərin köməyilə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi siyasəti hansı neqativ effektə səbəb ola bilər?

- əmtəələrin istehlakının artması
- qiymətlərin artması
- əmtəələrin istehsalının artması
- sadalananlardan heç birinə
- əmtəələrin keyfiyyətinin aşağı düşməsi

630 Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- dəyər ölçüsü
- yığım vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dünya pulu

631 Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- bütün sadalananlar dəyər qanunun funksiyalarıdır
- əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
- istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
- sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil
- əmtəə istehsalçılarının differensiasiyası

632 Smit paradoksu adlanan paradoks əmtəənin hansı xassəsinə əsaslanır?

- faydalılıq
- mübadilə dəyəri
- nadirlik
- sadalananlardan heç biri
- istehsal dəyəri

633 Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- nemətin mübadilə dəyərini
- nemətin qiymətliliyi
- nemətin istehlak dəyərini
- sadalananlardan heç birini
- nemətin qiymətini

634 əmtəənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- onun istehsal şərtlərilə
- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- əmtəənin faydalılığı

635 əmtəənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- onun istehsal şərtlərilə
- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- əmtəənin faydalılığı ilə

636 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin və maddi resurslardan səmərəli istifadənin stimulu:

- əmtəənin istehlak dəyəridir
- əmtəənin nadirliyidir
- əmtəənin bazar dəyəridir
- əmtəənin mübadilə dəyəridir
- əmtəənin ictimai dəyəridir

637 əmtəənin bazar dəyəri əks etdirir:

- konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəəyə tələb və təklifin nisbəti
- bu əmtəənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu
- bu əmtəənin nadirliyi, istehlakçıların məsəriyyəti üçün əlçatmazlığı
- əmtəənin bu və ya digər insan tələbatını ödəyə qabiliyyəti
- əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti

638 Tədavül üçün zəruri olan rulun miqdarını bu formulla müəyyən etmək olar:

- M=V-P.Q
- M=P.V-Q
- V=P+Q:M
- P=M.V:Q
- M=P.Q:V

639 əmtəə təsərrüfatından fərqli olaraq natural təsərrüfatda əmək məhsulları

- istehlak dəyərinə malik olmur
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsmi deyil
- ictimai istehlak dəyərinə malik olmur
- əmtəə təsərrüfatındakı əmək məhsullarından heç nə ilə fərqlənmir
- istehsalçıların özü üçün istehlak dəyərinə malik olur

640 Amil gəlirlərinə nə aid deyil:

- renta
- mənfəət
- əməkhaqqı
- faiz
- təqaüd

641 İstehsal amilləri bazarında firmanın tarazlığı o zaman yaranır ki:

- resursa tələb elastikliyi 0 bərabərdir
- məhsuldarlığın azalması qanunu fəaliyyətini dayandırır
- ehtiyatlara çəkilən xərclərin son həddi əlavə bir ehtiyatın istifadə olunmasından yaranan gəlirin son hddi ilə bərabərləşir:
- bütün resurslar əvəz olunandır
- resursların qiymətləri müqayisə edilir

642 Kapitalın mahiyyətinin marksist baxışını seçin:

- kapital - daha çox iqtisadi sərvət əldə etmək üçün yaradılan və istifadə hər gün edilən resursdur.
- kapital – əvvəllər istehsal olunmuş nemətdir
- kapital – izafi dəyər gətirən dəyərdir
- kapital – puldur
- kapital – toplanmış əməkdir

643 Borc kapitalı bazarında qiymət rolunu nə oynayır:

- mənfəət
- renta
- faiz dərəcəsi
- depozit faizi
- milli valyuta kursu

644 İntestisiyanın həcmi:

- faiz dərəcəsiindən asılı deyil
- faiz dərəcəsi artdıqda azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda arta və ya azala bilər
- faiz dərəcəsinin aşağı düşməsilə azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda artacaq

645 Qeyri-fiziki kapitala aid deyil:

- insan kapitalı
- qeyri-istehsal binaları və qurğuları
- elmi kapital
- sadalananlardan heç biri aid deyil
- bütün sadalananlar aiddir

646 Kapitalın belə funksional forması yoxdur:

- sənaye kapitalı
- borc kapitalı
- əmtəə kapitalı
- bütün sadalananlar kapitalın funksional formasına aiddir
- kənd təsərrüfatı kapitalı

647 Müəyyən neməti nə kapital edir:

- bu nemətin xarici görünüşü, fiziki mahiyyəti
- bu nemətə insanların subyektiv münasibəti
- bu nemətin bazar qiyməti
- bu nemətin dəyəri
- bu nemətdən gəlir əldə etmək üçün istifadə olunması

648 Faiz normasının yüksəlməsi nəyə səbəb olur:

- pul kapitalına tələbin artmasına
- pul kapitalı təklifinin artmasına
- pul kapitalı təklifinin azalmasına
- investisiyaların artmasına
- kapital bazarında tarazlığa

649 Torpaq rentası ödənilir:

- icarədar – sahibkar – torpaq sahibinə
- mzdlu işçilər- torpaq sahibinə
- mzdlu işçilər – icarədar sahibkara
- torpaq sahibi – icarədar sahibkara
- torpaq sahibi- dövlətə

650 Torpağın təbii keyfiyyəti ilə hansı renta əlaqədardır?

- mütləq renta
- differensial renta II
- differensial renta I
- inhisar rentası
- differensial renta I və II

651 Mütləq torpaq rentasının mövcud olması səbəbi?

- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət inhisarı
- torpaqın keyfiyyətində olan fərq
- torpaq üzərində təsərrüfat obyektin inhisarı
- torpaq üzərində ictimai mülkiyyət
- torpağın məhdudluğu

652 Hansı iqtisadi konsepsiyaya görə bütün gəlirlərin, o cümlədən torpaq rentasının mənbəyi izafi

dəyərdir?

- marksist
- keynsçi
- neoklassik
- merkantilist
- marcialist

653 Differensial rentanı I kim mənimsəyir?

- torpaq sahibi
- dövlət
- icarədar
- mızdлу işçi
- dövlət və icarədar

654 Təbii resursların mülkiyyətçiləri differensial renta alırlar, əgər:

- resurs tükənməzdirsə
- bütün sahələrdə resursun keyfiyyəti eynidirsə
- müxtəlif ərazilərdə resursun keyfiyyəti müxtəlifdirsə
- resursun təklifi tam qeyri elastikdirsə
- resursun təklifi tam elastikdirsə

655 Kim əməyi zəruri və izafi əməyə ayırmışdır?

- A.Smit
- C.B.Sey
- K.Marks
- D.Rikardo
- T.Maltus

656 Hansı nəzəriyyəyə görə əməkhaqqının səviyyəsi yalnız əmək məhsuldarlığı deyil, sosial qüvvələrin nisbəti ilə də müəyyən olunur:

- son hədd məhsuldarlığı nəzəriyyəsi
- izafi dəyər nəzəriyyəsi
- əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi
- əməkhaqqının sosial nəzəriyyəsi

657 əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsinin əsası kimin fikrinə əsaslanır?

- J.M.Keynsin
- T.Maltusun
- M.C.Tuqan - Baranovskinin
- A.Smit
- K.Marksın

658 Sahibkar mənəfəti aşağıdakılardan gələn gəliri əks etdirir:

- torpaqdan
- kapital - mülkiyyətdən
- mızdлу əməkdən
- borc kapitalından

kapital - funksiyadan

659 Firma yeni müəssisənin tikilməsi üçün bankdan borc götürmək qərarındadır. İllik faiz dərəcəsi-18%, gözlənilən mənfəət norması -20% . Bu şərtlərdə firma:

- yeni müəssisə tikəcək
- bütün suallar düz deyil
- bu informasiyaya əsasən qərar qəbul edə bilməz
- yeni müəssisə tikməyəcək
- ziyana baxmayaraq firma tikəcək

660 Kim torpağı sərvətin anasıdır adlandırmışdı?

- A. Smit
- K. Marks
- U. Petti
- C. B. Sey
- D. Rikardo

661 Torpağa tələb ayrısı:

- sınıq xətt formasında olur
- şaquli düz xətt formasında olur
- üfüqi düz xətt formasında olur
- müsbət mailli olur
- mənfə mailliyə malik olur

662 Bəzi əmtəələrin istehsal şəraitinin təkrarsızlığı səbəb olur, yaranmasına:

- mütləq renta
- differensial renta I
- differensial renta II
- sadalananların heç biri
- inhisarçı renta

663 Torpaq qiymətinin ümumi meyli:

- artmağa
- azalmağa
- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərinin bərabərləşməsinə
- sabitləşməyə
- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərindəki fərqlərin artmasına

664 Amil gəliri:

- istehsal amilinin satışından onun sahibinin əldə etdiyi gəlir
- doğru cavab yoxdur
- istehsal amilinin son hədd məhsulunun pul forması
- istehsal amilinin tətbiqindən firmanın əldə etdiyi ümumi gəlir
- istehsal amilinin tətbiqindən əldə olunan mənfəətin firma tərəfindən mənimsənilən hissəsi

665 Bu səbəbdən təkmil rəqabətli firmanın tələb ayrısı sağa yerdəyişmə edə bilməz:

- bütün göstərilən hallarda yerdəyişmə ola bilər
- bu ehtiyatla istehsal olunmuş məhsulun qiyməti yüksəldikdə
- tamamlayıcı ehtiyatların qiyməti endikdə

- əvəzləyici ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə
 ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə

666 Əmtəənin istehsalı üçün müəyyən miqdarda kapitalın istifadə olunmasının tələb olunduğunu səciyyələndirən əmtəənin hansı xüsusiyyətidir

- kapital qoyuluşu
 əmək tutumu
 kapital tutumu
 ehtiyat tutumu
 kapital verimi

667 İstehsalın mümkünlüyünə və nəticəliliyinə həlledici təsir edən xüsusilə mühüm element və ya obyekt:

- texnologiyalardır
 səmərəlilikdir
 istehsal amilidir
 müəssisədir
 idarəetmədir

668 Nemətlərin istehsalı və xidmətlərin göstərilməsinə yönümlənmiş intellektual və fiziki fəaliyyət:

- texnologiyadır
 kapitaldır
 sahibkarlıq fəaliyyətidir
 kommersiya fəaliyyətidir
 əməkdir

669 Nemətlər və xidmətlər yaratmaq məqsədilə istehsal amillərinin koordinasiyası və kombine edilməsi üzrə fəaliyyət:

- texnologiyadır
 kapitaldır
 sahibkarlıq fəaliyyətidir
 kommersiya fəaliyyətidir
 əməkdir

670 Kredit kimi verilən pul şəklində kapital belə adlanır:

- ticarət kapitalı
 məhsuldar capital
 sənaye kapitalı
 maliyyə kapitalı
 borc kapitalı

671 Belə torpaq rentası forması yoxdur:

- differensial renta
 mütləq renta
 inhisar rentası
 sadalanmış renta formalarının hamısı mövcuddur
 nisbi renta

672 Təsərrüfat işləri görmək hüququ əldə etmək üçün istisnasız bütün sahələrə görə ödənilən renta

belə adlanır:

- İnhisar rentası
- Mütləq renta
- Differensial renta I
- icarə haqqı
- Differensial renta II

673 İstehsal amilləri bazarının tərkib hissəsi deyildir:

- əmək bazarı
- torpaq bazarı
- kapital bazarı
- dünya bazarı
- valyuta bazarı

674 İstehsal amillərinə tələbin əsas əlaməti onun törəmə xarakterli olmasıdır. Bu o deməkdir ki, istehsal amillərinə tələb asılıdır:

- digər amillərə olan tələbdən
- onların qiymətindən
- onların təklifindən
- əvəzləyici resurslara olan tələbdən
- bu amillərin köməyi ilə istehsal olunmuş əmtəyə olan tələbdən

675 Sadalananlardan hansı istehsal amilinə aid deyil:

- torpaq
- kapital
- əmək
- bütün sadalananlar istehsal amillərinə aiddir
- əmək məhsuldarlığı

676 İstehsal amillərinin son hədd məhsulu:

- təkmil rəqabət şəraitində təyin etmək mümkün deyil
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcmının əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcminin artımına bərabərdir
- bu məhsulun son vahidinin satış qiyməti
- qeyri təkmil rəqabət şəraitində müəyyən etmək mümkün deyil
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsindən əldə edilən ümumi satışdan gəlirin dəyişilməsinə bərabərdir

677 əmək üçün iş vaxtı vahidində ödənilən qiymət - bu:

- normal əməkhaqqı
- minimum əməkhaqqı
- əmək haqqı tarifi
- nominal əməkhaqqı
- real əmək haqqı

678 Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- informasiya
- tədavül vasitələri
- istehsal vasitələri
- qiymətli kağızlar

innovasiyalar

679 Qiymətli kağızlar bazarında ticarət obyektibü deyildir:

- lisenziyalar
 istiqrazlar
 səhmlər
 çeklər
 beksellər

680 Bu bazarlardan hansı subyektlər üorə bazar təsnifatına aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
 dövlət müəssisələri bazarı
 alıcılar bazarı
 satıcılar bazarı
 vasitəçilər bazarı

681 Öz adından və öz hesabı ilə sövdələşmə həyata keçirən şəxs-bu:

- fyuçersdir
 maklerdir
 dilerdir
 sadalananlardan heç biri deyildir
 brokerdir

682 Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- ixrac bazarı
 pərakəndəsətış bazarı
 topdansətış bazarı
 idxal bazarı
 dövlət müəssisələri bazarı

683 Aşağıdakılardan rəqabət dərəcəsinə görə təsnifləşməyə aid olmayan bazarı göstərin:

- oliqopoliya bazarı
 azad bazar
 leqal bazar
 inhisarçı rəqabət bazarı
 inhisarçı bazar

684 Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin

- istehsal müəssisələri
 xammal bircaları
 audit şirkətləri
 konsaltinq firmaları
 kommertiya bankları

685 Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada ilk dəfə yaranıb?

- Böyük Britaniyada 1776-cı ildə
 İrlandiya, 1959-cu ildə
 ABŞ-da 1929-cu ildə
 İslandiya 1969-cu ildə

Fransa 1897- ci ildə

686 Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- qarışıq iqtisadiyyat
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı

687 İqtisadi sistem:

- texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;
- maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;
- təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;
- dövlətin iqtisadiyyatının tənzimləmə sistemi
- mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;

688 İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir
- nə, necə, kimin üçün
- nə, harda, kimin üçün
- gəlirlər necə bölünür
- nə, nə vaxt, kimin üçün

689 İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- 6
- 4
- 3
- 7
- 5

690 İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır.

- iqtisadi ziddiyyətlərlə
- insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə
- dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə

691 İstehsal vasitələrinin və istehsal vasitələrini hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məjmuu adlanır.

- istehsal üsulu
- istehsal münasibətləri
- məhsuldar qüvvələr
- əmək vasitələri
- iqtisadi sistem

692 Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- istehsal imkanları
- sosial münasibətlər
- texnoloji münasibətlər
- məhsuldar qüvvələr
- istehsal münasibətlər

693 Mülkiyyət hüququ:

- bütün sadalanan hüquqları
- nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.
- nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.
- sadalanan hüquqlardan heç biri
- nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.

694 Mülkiyyət iqtisadi anlayışı kimi:

- əşyanın icarəyə verilməsi
- əşyanın özüdür
- insanların əşyalara münasibətidir
- mülkiyyət iqtisadi anlayış deyil
- əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.

695 Müasir bazar iqtisadiyyatında mülkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- kooperativ mülkiyyət
- xüsusi mülkiyyət
- səhmdar mülkiyyəti
- dövlət mülkiyyəti
- bələdiyyə mülkiyyəti

696 Mülkiyyət obyektlərinin ictimai mülkiyyətdən xüsusi mülkiyyətə keçməsi prosesi:

- müsadirə
- inventerləşmə
- milliləşdirmə
- spesifikasiya
- özəlləşdirmə

697 Mülkiyyət obyektlərinin xüsusi mülkiyyətdən dövlət mülkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- müsadirə
- invertarlaşdırma
- milliləşdirmə
- spesifikləşdirmə
- özəlləşdirmə

698 İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- keçid iqtisadiyyatının
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- azad bazar iqtisadiyyatının
- sadalananlardan heç birinin
- qarışıq iqtisadiyyatın

699 Dövlət mülkiyyəti və dövlət tənzimlənməsi üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır ?

- ənənəvi iqtisadiyyat
- inzibati- amirlik iqtisadiyyatı
- azad bazar iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı

700 Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səciyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat